

בטאון חיל החימוש

גליון מס' 8 - נוב. 2002

בגליון זה

חיל החימוש במבצע "חומת מגן"
טנק המרכבה סימן 4

דבר העורך

קוראים יקרים,

עם התמנותי לתפקיד ראש ענף קד"צ במקחש"ר, נפלה בידי הזכות לערוך את בטאון חיל החימוש.

הבטאון המונח בפניכם עוסק בעיקר בתרומת חיל החימוש למבצע "חומת מגן":

- מערכי פיקוד המרכז והיחידות מהפיקודים האחרים שהצטרפו לתמיכת הלחימה.
- הערכות היחידות למבצע.
- הפעילות המבצעית.
- המענה הלוגיסטי.
- החזרה לכשירות מבצעית.

בצל האירועים הקשים שפקדו את המדינה בתקופה זו, המשיך חיל החימוש בעשייה הברוכה בנושאים רבים ונוספים. טנק המרכבה סימן 4 נחשף לציבור, נחנך מרכז המורשת החיילי בבה"ד 20, יחידות חיל החימוש המשיכו בתרומתם ומעורבותם בקהילה, שימחנו את המשפחות השכולות בנופשוניים והמשכנו לבצע את משימותינו במקצועיות תוך גילוי נחישות והתמדה. הצלחותיו של החיל הן תוצאה של עבודה קשה ומסורה של כולנו.

כולי תקווה שחיל החימוש ימשיך בעשייה ובשותפות בהעצמת כוחו וכשירותו של צה"ל.

תרומתכם הקוראים, לתכני הבטאון הינה רבה וחשובה. המשיכו לשלוח למערכת כתבות ותמונות, כדי לחשוף את הקוראים לנעשה ביחידתכם ובחיל בכלל תחומי העשייה והפיתוח.

קריאה מהנה

יוסי קליין, סא"ל
רע"ן קד"צ

עורך ראשי:
סא"ל יוסי קליין

עוזר עורך:
אע"צ דליה ביתן
רס"מ אבי שאלתיאל
רס"ל רן שומרי

הבטאון הופק ע"י ענף קד"צ
מפקדת קצין החימוש הראשי

עורך בפועל:
עודד מרום

כתובת המערכת:
ד.צ. 02128, צה"ל

טלפון: 03-7377671
פקס: 03-7377109

עריכה גרפית:
עודד מרום

לוחות והדפסה:
הוצל"א משהב"ט

תוכן העניינים

דבר קחש"ר

3

חיל החימוש במבצע "חומת מגן"

5

בפקמ"ז - אל"מ דני ליכטמן

7

באיו"ש - סא"ל צביקה

8

בעוצבת האש - סא"ל בני ד.

9

ביחש"מ מרכז - אל"מ גיורא אלמוג

10

צל"ש לריצ'רד

11

חילוצים תחת אש

12

בחטיבת גולני - רס"ן עוזי שוחט

13

בסדנת הרק"מ ב"שמשון" - רס"ן יניב חדר

14

המענה הלוגיסטי - במצל"ח ובמרת"ח

15

בעוצבת עמוד האש - סא"ל צבי ג.

16

בחטיבת הנגב - סרן יוסי פרנונדס

17

בפיקוד דרום - רס"ן אילן אליהו

18

תמונות מספרות

20

מרכבה סימן 4

26

חתימה תמידית למקצועיות - רס"ן יניב חדר

27

ביה"ס אורט "עמנואל" - רס"ב משה חושקל

28

עמותת חיל החימוש - אל"מ (מיל) דוד שילה

29

מרכז מורשת חיל החימוש - רס"ן פרץ בכר

30

המסע לפולין - סרן איתי אבישר/סא"ל יוסי ספיר

31

המכון ללימודי איכות מתקדמים

32

מעורבות בקהילה

33

משפחת החימוש

34

נופש מסביב לשעון

35

קוראים כותבים

הנושא המרכזי

בחוברת זו -

חיל החימוש

במבצע

"חומת מגן"

בטאון חיל החימוש

● גליון מס' 8

● נוב. 2002

עם הפנים אל העתיד

ובאזח"ע, מערך החימוש השקיע את מאמציו בתמיכה לוגיסטית מתמדת לצד שימור כשירות מערך האחזקה בלחימה המתמשכת בגזרות אלו, וזאת תוך סיכון חיי אדם בסדר ובמילואים, כשהלוחמים הטכנולוגיים נמצאים לעיתים תכופות ב"קו האש" ותחת אש, ועושים זאת בגבורה.

באפריל 2002 יצאנו למבצע "חומת מגן" על מנת להבטיח את שלום אזרחי ישראל בעקבות גל פיגועים חסר תקדים בהיקפו ובחומרתו. מערך האחזקה נטל חלק פעיל בדגש למערך המילואים שנתן את מלוא מרצו להצלחת המבצע. נדהמתי משיתוף הפעולה והסינרגיה שנוצרה במהלך המבצע בין דרג א' לדרג ב' ומהסיוע והפעילות "סביב השעון" שהפגינו מרכזי אט"ל, כל אחד בתחומו. לאחרונה ביצענו כנס הפקת לקחים חילי ואני מקווה שדרך יישום הלקחים בעתיד נהיה טובים עוד יותר. במהלך השנתיים שחלפו פעלנו יחד בחזיתות רבות ומגוונות, כשההתמקדות התרכזה בארבעת עיסוקי הליבה של החיל: תורה ואחזקה, מקצועיות חילית, טיפוח סגל החיל וזהות ומורשת חילית. בתחום התורה והאחזקה התחלנו תהליך רענון והטמעת התורה החילי והתנענו פרוייקט רה-ארגון התורה, הוטמע מדריך התרגילים החילי, הרחבנו את הפעילות להגברת כשירות הפרט והמסגרת, ביצענו ביקורות אינטגרטיביות בימ"חים ושיפרנו את מוכנותם במסגרת "קפיצת מדרגה". פיתחנו והטמענו מערכות מידע המשרתות את מערכי האחזקה וקלטנו אמל"ח חדש כשגולת הכותרת - חשיפת טנק "המרכבה" סימן 4, ובניית דגם ראשון של "רק"ם אחזקה מתקדם" אשר יהיה אמצעי מודרני שיסייע לביצוע משימות האחזקה בשדה הקרב.

תחום ההכשרה מהווה אף הוא ציר משמעותי בחיל טכנולוגי כמו שלנו. מכיוון שהפיתוח המקצועי הינו בסיס קיומנו. אנו רואים את העתיד ומכוונים את תפיסת

הלוחמים
הטכנולוגיים
נמצאים
לעיתים
תכופות בקו
האש ותחת
אש, ועושים
זאת בגבורה

תא"ל זכריה חי - קצין החימוש הראשי

עם תחילת השנה השלישית לתפקידי כקצין החימוש הראשי, מצאתי לנכון לסכם בפניכם, הלוחמים הטכנולוגיים, שנתיים של פעילות ענפה וברוכה של כלל מערכי חיל החימוש.

ערב כניסתי לתפקיד התרחשו שני אירועים משמעותיים במערך חיל החימוש. ביצוע החלטות "צה"ל 2000", ו"אט"ל 2000". במסגרת החלטות אלו סוכם על הקמת היחט"ל הכוללת בתוכה את המחלקות הטכניות של מקחש"ר. ומכך שמכויות מקחש"ר הן מחלקת ארגון ומשאבי אנוש, בה"ד 20 ורפ"ט. צמצום שמכויות מפקדת חיל החימוש יצרו את הצורך לארגן מחדש את פעילות מטה החיל מול השטח. יצאנו לדרך עם חיל "חדש", ובמרוצת הזמן קידמנו וטיפחנו את מערך האחזקה, כשהתרומה (כמו תמיד) באה לידי ביטוי בעיתות של משבר ולחימה. בספטמבר 2000 התרחשו האירועים האלימים באיי"ש

למעלה - פעילות חיל החימוש בענתות, משמאל - קחש"ר בסדנת ישי

ביטאוני חי"ח, הידוק הקשר עם גמלאי החיל ועמותת חיל החימוש המסייעת לנו רבות בקידום מטרותינו, אימוץ החיל ע"י העיר נתניה והרחבה משמעותית של מעורבותינו בקהילה ובפרויקטי שיקום אוכלוסיות מצוקה. בנוסף לאמור לעיל הנני רוצה להסב את תשומת ליבכם לשני נושאים נוספים:-

במהלך השנתיים האחרונות אירעו לנו 901 תאונות עבודה. כמו כן איבדנו עשרות מיקירינו - חלקם בתאונות, וחלקם בפיגועי תופת כמו "פיגוע מגידו" אשר גבה לנו 8 קורבנות. בתקופה רגישה כמו שלנו אני מבקש מכם להקפיד על בטחון הפרט לצד כללי הבטיחות וההתנהגות הנדרשים כדי למנוע מקרים אלה.

זה לא סוד שאנחנו נמצאים בתקופת קיצוצים בצה"ל ובאט"ל, דווקא עכשיו חשוב שנקפיד על כללי התייעלות וחיסכון. אני מצפה מכל אחד מכם לבחון כל דרך להתייעלות ולביצוע המשימות במקסימום איכות ומינימום עלות. לסיום, הנני רוצה להודות לכל הקצינים, הנגדים והאזרחים הנושאים בנטל האחזקה, הפיתוח, השיקום, הייצור, ההחסנה, ההדרכה והאימונים ולחיילי החובה שבשורותינו - דור העתיד שלנו. חשוב שנטפח כל אחד מהם. זה מה שיש לנו.

אנחנו המפקדים חייבים להיות קשובים באופן מיוחד ולגלות כלפיהם רגישות ואכפתיות, כדי לעודד אותם להתפתח על שורתינו, מי בשדרת הקצונה ומי במערך המקצועי בקבע.

במהלך ביקורי ביחידות אני נחשף לקשיים בהם אתם נמצאים, ויחד עם זאת להתמדה במשימה ולהזדהות המתמדת שלכם עם מטרות החיל ויעדיו. אני גאה בכם ושמח על שיש לי את הזכות להציע אתכם שנה נוספת קדימה. אני אוהב אתכם. ■

ההכשרה ופיתוח בעלי המקצוע בהתאם. התחלנו בתהליך חדיש לביצוע הדרכה אינטגרטיבית לכלל חילות אט"ל בקורסי ניהול פרוייקטים, והחל משנה הבאה גם קורסי איכות ובטיחות במסגרת המכון המתקדם ללימודי איכות ובטיחות המוקם בימים אלו בבה"ד 20 (מלא"ם), והיד עוד נטויה. הטמענו את מודל ביצוע הכשרות בבית הלקוח (O.I.T), השקענו בתחום הטכנולוגיה בהכשרה, פיתחנו את ה"הדרכה מרחוק" בין בה"ד 20 לדרג הנפרס, והמשכנו בתהליך איחוד המקצועות בחיל.

בתחום פיתוח וטיפוח כח האדם השקענו ונמשיך להשקיע במשאב האנושי במלוא המרץ, משלב המלש"ב, דרך ההכשרות ותוך כדי שירות. הפעילות בתחום זה מתחילה עוד בשלב המלש"ב כשהחיל מבצע פעילות בכ-70 בתי ספר ברחבי הארץ. החיל מפעיל פרוייקטים בתחום הקד"צ. כשפרוייקט הדגל שלנו הוא פרוייקט "יעד", בו לומדים כיום כ-900 תלמידים בעלי איכויות ראויות לשבח. המשכנו לטפח את מערך הנגדים בחיל ע"י הרחבת אפשרויות ההכשרה, פתיחת כיתות לימוד להנדסאי תו"ן והנדסאי רכב ותמרוץ המצטיינים. טיפחנו את מערך הקצונה ע"י מימוש והרחבת תוכניות לקשירת המרכיב האיכותי לשירות ארוך טווח, תמיכה ביציאה ללימודים תוך כדי שירות ופיתוח מערך הכשרה מתקדם לקצינים ונגדים. בתקופת כהונתי, העמקנו את העיסוק במורשת החיל. עמדתי בתחום זה ידועה: דרך זה שנהיה חזקים מבפנים, האחריים ירצו להיות איתנו. תפיסה זו באה לידי ביטוי בפתיחת מרכז המורשת החילי המהווה כיום אתר ביקור מרכזי בבה"ד 20, הקמת אתר אינטרנט חילי המתוכנן להשקה בקרוב מאוד, טיפוח הקשר עם המשפחות השכולות, הובלת פרוייקט תיקי הנצחה אישיים לחללי החיל (הנמצא כיום בשיאו), קיום אירועים חיליים, הפצת

"חומת מגן" בפיקוד המרכז

אל"מ דני ליכטמן - מחש"פ מרכז בעת המבצע

רוב הלחימה התרכזה בפיקוד המרכז

הקרבות והעימות האלים נגד הפלשתינאים שהחלו באינתיפדת "אל אקצה" בספטמבר 2000, הגיעו לשיאם במבצע "חומת מגן" שנמשך באפריל 2002, האירועים המשכו ונמשכים עד עצם היום הזה.

במבצע "חומת מגן" פעל צה"ל נגד תשתיות ונגד מבוקשים, כוחותינו חדרו לערים הפלשתינאיות למעט חברון ויריחו, והפעילות נמשכה בהיקף רחב ביותר, מאות טנקים, אלפי נגמ"שים ועשרות אלפי כלי רכב השתתפו בלחימה.

הכניסה ללחימה היתה במצב נוח יחסית. המצב לא אילץ גיוס בהול וכניסה מהירה לשטח, הפעילות החלה מתוך הערכות שגרתית ללחימה באיו"ש ולכך הצטרפו לוחמים וכוחות נוספים,

והוכנסו כלי רכב ורק"מ לשטח. משלב של אחזקה בלחימה יצאנו למלחמה מלאה.

רוב הלחימה התרכזה בפיקוד המרכז, שגייס את דרג ב' במילואים ואת כל מערך החימוש שלו. המוטיבציה לתרום, כל אחד את חלקו, היתה גבוהה מאד. למעלה מ-90% מן הכוחות התגייסו, נערכו בהתאם ונכנסו לתא שטח הלחימה. האנשים היו מאומנים ו"משופשפים", בעלי נסיון מאירועים קודמים, וכלי הרכב הנגמ"שים והטנקים היו בכשירות

מלאה.

תכניות האחזקה שילבו בתוכן תכניות חדשות, אחזקה מרחבית שלבה דרג א' עם דרג ב'. על אף השחיקה החזקה של כלי הרכב והאמל"ח, נשמרה הכשירות על ידי פעילות נמרצת ויעילה של אנשי החימוש בהחזרה לכשירות.

מבלי לציין מספרים בגלל הסווג הבטחוני, אוכל רק לציין כי כלי הרכב נסעו במהלך המבצע מרחק רב של כ-280-300 ק"מ בממוצע, בשטח קשה וסלעי, לעיתים תחת אש, בסמטאות צרות בשטח בנוי, וכל התקלות שנבעו מפעילות קשה זו תוקנו מיד וביעילות. במהלך חודש ימים תוקנו כלי הרכב והרק"מ בממוצע שלוש פעמים והוחזרו לשירות. ←

הטנקים, הנגמ"שים וכלי הרכב יצאו מאחסנה יבשה בכשירות של 100%, בנוסף למוטיבציה של הלוחמים בעת גיוסם...

אני רוצה לציין את החימוש על רמת כשירות גבוהה מאד ביציאה מהימ"חים ובמבצע כולו..."

האלוף יצחק איתן - אלוף פיקוד המרכז, בכנס פיקודי (8.4.02)

חילוץ בכפר בני זייד

מימין - חילוץ בבית ג'אלה, למעלה - חילוץ בוואדי נור

המטרה המשותפת טשטשה את הגבולות בין דרג א' לדרג ב', כולם עבדו יחד על השמשת הכלים. בה"ד 20 שיגר את צוות החילוץ הסדיר, גייסנו את צוות החילוץ במילואים, והיה שיתוף פעולה טוב עם פיקוד צפון, עם פיקוד דרום ועם מז"כ.

כל מה שלמדנו ותרגלנו בא לידי ביטוי, ולאחר תום המבצע, בזמן שהכוחות החזירו ציוד והשתחררו, נשארו אנשי החימוש להחזרת הכלים לכשירות.

היתה זו מלחמה קשה וממושכת, הכוחות פעלו בתנאי קרב זמן ארוך, והסד"כ שהשתתף בלחימה היה בין הגדולים שידע צה"ל בתולדותיו. הצלחת המבצע תלויה לא מעט בכשירות האמלי"ח והרק"מ, תוצאה ישירה של המיומנות של לוחמינו, אנשי החימוש ביחידות הלוחמות וביחידות האחזקה לדרגיהן. ■

בשנה וחצי האחרונות נערך צה"ל לשפר את המוכנות של הימ"חים. התוצאה היא שהפעם למעלה מ-95% מהטנקים והנגמ"שים שהוצאו נסעו היטב.

למעלה מ-90% מהרכב האחר, משאיות ריאו ומשאיות תובלה הניעו ונסעו, למרות שבחלק מן המקרים מדובר בכלי רכב בני עשרות שנים..."
עמיר רפפורט, ידיעות אחרונות. 7.4.02

בבית לחם

נושא השמישות הגבוהה מתחיל ביציאה מהימ"חים.

היציאה בשמישות גבוהה לא היתה מקרית. במשך שנים ישמו אנשי החימוש בימ"חים את הלקחים, למדו את התקלות האופייניות, שיפרו את הטיפולים ובצעו אחזקה נכונה. במהלך הפעילות של "קפיצת מדרגה" בוצעה אחזקה נרחבת ויסודית כהכנה ללחימה, פעילות שהוכיחה עצמה מיד לאחר תקופה קצרה, בכניסה למלחמה מוגבלת. הכל עבד לפי הספר, אנשי המילואים התגייסו, בוצע

"תחום האחזקה ראוי לציון, זהו מודל שיש לחקות אותו ולהשליכו על תחום הרפואה והתחזוקה..."
אלוף אודי אדם - ראש אט"ל, בפורום חשיבה 1.4.02

זיווד, פתחו את הכיסויים, בחנו את הכלים, תקנו את הנדרש והצוותים הניעו ויצאו מן הימ"חים. הפלק"דים והסדנאות התמקמו בפאתי הערים הגדולות בצמוד לכוחות הלוחמים, עבדו תחת אש ובלילה שמרו והמשיכו בפעילות אחזקה.

חילוץ בג'נין

"גיוס המילואים הוא פועל יוצא של "קפיצת מדרגה", למדנו את לקחי הגיוס של הימים הראשונים..."
הרמטכ"ל, הערכת מצב יומית 2.4.02

באיו"ש תמיד הולכים לישון מחר

סא"ל צביקה - קח"ש איו"ש בעת המבצע

סא"ל צביקה נולד בחיפה, למד בביה"ס בסמ"ת, שימש כמדריך בבתי ספר מטעם מדור קד"צ. ביצע תפקידי קצונה רבים במערך הנפרס. בתפקידי האחרונים מפקד סדנה, קח"ש ביסל"ש, ע. קח"ש באל"ש, קח"ש אוגדת מילואים, פרויקטור קש"צ, קחש"א איו"ש ועתה בתפקיד בכיר במקחש"ר. הוסמך כטכנאי מכונות, בעל תואר ראשון במדע המדינה וחינוך ותואר שני בביטחון לאומי. בן 37, נשוי אב לשלושה.

שנצבר, הכרת הגזרה ומגבלותיה, מתקני האחזקה הקיימים, ומחסני החלפים שימשו כבסיס בכל תוכנית פעולה. לפני הכניסה לשטחי A ולערים נעשו על ידי חיילי החימוש הכנות ללחימה, וכל זאת בתנאי שטח קשים, באזורים בנויים ומאוימים. הלחץ הלך וגבר וגם הזמן המתמשך של ריחוק מהבית נתן אותותיו באנשים. חיילי החימוש ביצעו תיקונים, חילוצי רק"מ ואף נטלו חלק במשימות אגמ"יות: טנק שנפל לתעלה בכניסה לשכם, טנק שהתהפך לתוך וואדי צר בצפון רמאללה, מיכלית ממוגנת שעלתה על מטען והחלה לבעור בציר העלייה להר עיבל ועוד. אנשי האחזקה הגיעו ראשונים לחלץ ולפנות. כאן נרתם היחש"מ והפיקוד לביקורים תכופים ושיחות עם האנשים, ערבי גיבוש וארוחות ערב משותפות, מערך החימוש התגלה במלוא עוצמתו. התוצאות נראו בשטח. שום משימה לא נדחתה או בוטלה עקב בעיות אחזקה. מספר התקלות היה מועט ואלה שהתרחשו תוקנו במהירות. חטיבות סדירות ומילואים אחדות פעלו תחת פיקוד האוגדה, כשירות האמל"ח לא ירדה מ-95%.

בתום המבצע השתחררו היחידות מהגזרות השונות והאחריות על השטח הוחזרה מחדש לאוגדת איו"ש, החטיבות הסדירות נכנסו לערים ושהו בהן כדי לשמר את ההצלחה.

באיו"ש תמיד הולכים לישון מחר

אנשי החימוש עבדו עד לשעות המאוחרות של הלילה, ויתרו על היציאות הביתה, התנדבו להמשיך לעבוד ולהיות קרובים למוקדי האירועים. כולם חשו את תחושת השייכות והגאווה ולא רצו להחמיץ אף פעילות של יחידתם, הכוחות המשיכו במשימתם המורכבת ואנשי החימוש איתם. עמדתו באתגר של להיות חיל חימוש בלחימה. הוכחנו שאנחנו גוף מלוכד, מקצועי, חיוני ותומך. כזה שנכון לכל משימה, תהא אשר תהא, והביצוע לא נופל באיכותו והמשימה מבוצעת במלוא הרצינות והאיכות. ■

המלחמה על הבית

אירועי קבר יוסף באוקטובר 2000, היוו את ציון הדרך לתחילת אירועי אינתיפאדת אל-אקצה, לחימה הנמשכת גם בימים אלה, שזכתה לשם "גאות ושפל". כשבועיים לאחר פרוץ האירועים מוניתי לתפקיד קחש"א איו"ש, תפקיד אותו מילאתי במשך שנתיים רצופות פעילות ועשייה בליווי צמוד של התמודדות כוחות צה"ל עם הטרור הפלסטיני. לנו באיו"ש היה ברור כי זו "המלחמה על הבית", ולכן כל אחד, קצין כחייל, נתן את כל מה שיש לו. המשימה הייתה מובנת וברורה לכל, ונדרשנו לעשות עם מה שהיה ברשותנו הכי טוב שאפשר על מנת לעמוד בה ובהצלחה.

אחזקה לבית הלקוח

ההתפתחות והשינויים בצורת הלחימה ואופן התגובה הצבאית, חייבו אותנו לחשיבה בלתי פוסקת על התאמת המענה האחזקתי במהירות למצבים המשתנים, בעת שכשירות וזמינות האמל"ח לכוחות הפועלים במרחב האוגדה הם ליבת הפעילות. הפקנו לקחים תוך כדי ובזמן הפעילויות, ביצענו חשיבה והערכת מצב באוגדה ובפיקוד, וגיבשנו תורת לחימה אחזקתית ותפיסת הפעלה למתארי הפעילות המבצעית בשטח. היה ברור לכולנו כי כדי שנוכל למלא את יעודנו ולעמוד בציפיות הנדרשות מאיתנו, האחזקה היא זו שצריכה להגיע לכלי ולא ההיפך. התפתחה תפיסה, שהובלתי ופעלתי למימושה עם ליווי ותמיכת הפיקוד, היחט"ל והמטכ"ל, שתכליתה אחזקה בבית הלקוח במתקני אחזקה ניידים.

מתכנון למציאות

רצח השר רחבעם זאבי, לאחר פסח השנה, הוביל למבצע "חומת מגן". כניסת אוגדות נוספות וחלוקת מרחב האוגדה לאחריות היחידות, היוותה מעין "הקלה" לאוגדה, שעד המבצע שלטה בגזרה רחבה מאד בכל השטח. עתה נדרשה האוגדה להתמקד בשתי הערים המרכזיות, רמאללה ושכם ובהם לחסל את תשתיות הטרור.

כל המתארים וההכנות שבוצעו לאורך הדרך הארוכה שעד פרוץ האירועים: "שולחנות עגולים", סימולציות ומשחקי מלחמה, להם היו שותפים אנשי האחזקה בכל הרמות, באו לידי ביטוי במבצע. הכל עבד על פי התוכנית. חיילי חימוש סדיר ומילואים, חיילי היחידות בדרג א' וחיילי הסדנאות בדרג ב', חיילי המח"ג וחיילי הפלק"ד, ציוותי תגבור וחוליות המש"א, כולם כאחד חברו לגוף אחזקה אחד משומן היטב הפועל ללא הפסקה במסירות אין קץ, ומספק מענה אחזקתי זמין, יצירתית ומיידית, וסוחט מחמאות לאורך כל המבצע.

לכל אתגר מבצעי, לוחמים טכנולוגיים וחיילי חימוש תמכו בהכנות, בליווי ובהחזרה לכשירות. כל זאת תחת איום ממשי לחייהם מירי, מטענים, מארבים ועוד. כך נלחמו הכוחות מול הטרור הפלסטיני ויכלו לו.

האוגדות המשתתפות במבצע נכנסו לגזרות הפעילות כשהן נשענות על החטמ"ר בגזרתן והוא משמש להם כ"עוגן". הידע

עוצבת האש

סא"ל בני ד. - קחש"א "עוצבת האש" בעת המבצע

נוהלי עבודה קבועים וידועים. מלאי סיפוק ראינו את הכוחות הלוחמים מצוידים כראוי יוצאים למשימותיהם בקלקיליה ובטול-כרם. כלים שהתקלקלו תוקנו בשטחנו, היה שיתוף פעולה הדוק בין כל גופי החימוש, לאחר חמישה ימים התקדמנו מן הערים אל השטח הפתוח שבין הכפרים, המשכנו לטפל בכלים ולאחזק אותם בכל פרק זמן של רגיעה בין המשימות.

לאחר ימי לחימה ממושכים, בזמן שהיחידות החלו לשחרר אנשים, קיבלנו הוראה לגייס כוחות נוספים לשלב ב' של הלחימה, והתברר לנו שחטיבה אחרת מתגייסת ומגיעה עם כלי רכב שונים מאלה שהיו לנו בתחילת הלחימה. לאחר שהבנתי את מורכבות הענין בנינו פלק"ד משימתי מבעלי מקצוע שונים, שלחתי אנשים לבה"ד 20 לחצי יום השתלמות על כלי הרכב החדשים והם חזרו עם הסמכה לסוגי הרכב והרק"מ החדשים ביחידה. בפסקי הזמן שהיו לנו הספקנו אף לבצע יום עיון והרצאה על מורשת.

הלחימה הסתיימה והגיעה העת לשחרר את אנשי המילואים, אולם היה עלינו להחזיר את כל הכלים והאמל"ח לכשירות. האנשים עשו זאת ברוח טובה ובמרץ, הם ידעו כי נכון להשקיע בהחזרה לכשירות, כדי שלא נתאכזב מן הכלים בפעם הבאה שנזדקק להם.

צריך להדגיש ולציין כי לא הגענו לכשירות הזו במקרה, התכוננו ארוכות למצב מסוג זה, ידענו שיגיע יום כזה. זהו תהליך של שיפור המוכנות והכנת הכוח, זהו חלק מן הכושר לקרוא את התמונה ולהבין מה הולך לקרות. הרגשתי מאד מוכן יחסית, הדברים לא נפלו עלי בהפתעה ידעתי מהן הבעיות שתהיינה בכניסה ללחימה, ידענו מה השיקולים והפתרונות שבידי, לגבי הביצוע - מה שניצח, זהו ענין השותפות והקעות בין האנשים. ידעתי שבכל נקודת זמן שאדרש, אקבל מענה, הרגשתי שאני לא לבד, כך הרגישו כולם סביבי, מלחמה זה לא עניין לבוד או למצטיין, זוהי עבודת צוות ארוכה ומתישה, כך נהגנו וכך נהג בעתיד. ■

ההפתעה היתה גדולה, יצאנו לחופשת פסח בהרגשה שהנה עומד להיות הסכם עם הפלשתינאים, כך גם אמרו ההודעות במכשירים. הפקודה לגייס, להתארגן, ולהפעיל את כל הכוח השאירה אותי עם סך בעיות ארגוניות ופיקודיות. אוגדת "עוצבת האש" מורכבת מיחידות מובחרות עם מורשת הקרב המפוארת של היחידות המרכיבות אותה. כך גם לגבי הלקחים ממלחמות קודמות, כל יחידה הפיקה את לקחיה בעבר. זו הפעם הראשונה שהאוגדה נכנסת למלחמה כגוף אחד. מדי פרק זמן קיבלתי הודעה על גוף נוסף המצטרף לאוגדה, לבסוף מצאנו עצמנו בהרכב של חטיבת צנחנים, חניכי ביי"ס למ"כים, וחניכי ביי"ס לשריון, כל אחד על נשקו והאמל"ח שלו, יחידת חי"ר עם רכב ונגמ"שים, ביי"ס לשריון עם רק"מ שכלל 4 סוגי טנקים וביי"ס למ"כים עם אכזריות ופומות. תמיד במלחמה יהיה קיבוץ כוחות לפני הקרב. ראשית היה עלי למפות עם מי אני עומד להפגש, הכל היה עלום תפרנו מענה אחזקתי שיתאים לשטח לאחר שהבנתי מי מגיע אלינו, ביצענו הערכת מצב משותפת והתחלנו בפעילות. כל אחד הגיע עם יחידת החימוש והאחזקה שלו והצויד הספציפי שלו. הכל היה מהיר והיה עלי להחליט אם להוריד את הכיסויים ממאות נגמ"שים, עם החשש שאינני יודע מה אמצא מתחת לכיסויים, האם הנגמ"שים יניעו ויסעו. עם חלוף הימים נשאר חוסר הוודאות לאורך כל הדרך, אמנם רכשנו נסיון והדברים נעשו יותר שגרתיים, אבל זוהי מלחמה, תמיד קורה הבלתי צפוי, והמתח נשאר עד היום האחרון של "חומת מגן".

כל זה קורה כשאני עצמי צריך להקלט אצל קצין החימוש של החטמ"ר, למעשה אצל שני קציני חימוש של חטמ"רים שונים כי הופנינו לשתי זורות.

חטיבת הצנחנים מגיעה, מסות של אנשים וציוד. את קצין החימוש לא מעניין היכן המלחמה והאם היא תפרוץ בכלל, המלחמה שלנו מתחילה בהצטיידות והערכות להוצאת החיילים על ציודם ורכבם לקרב. שמחתנו היתה רבה משנוכחנו כי הנגמ"שים והרכב הניעו ונסעו ללא כל בעייה. ברכב המיושן יותר מסוג "ריאו" התגלו מספר תקלות שנתרו עד מהרה וגם הם יצאו בנסיעה. שום פעילות מבצעית של הכוחות לא עוכבה או נפגעה בגלל אי-שמישות רכב או רק"מ.

לאחר ששמענו את דברי הרמטכ"ל שהיו נחרצים, מעודדים ומרגשים, ביצעתי תדריך כללי לקציני החימוש והסברתי להם את משמעות הפעילות בלחימה הקרובה. הגענו, כל גוף לגזרה שלו, כל גוף נקלט בחטמ"ר אצל הקח"ש, שמיקם אותנו והנחה אותנו לגבי הפעילות.

צריך להזכיר כי תפישת האחזקה במרחב עירוני שונה לחלוטין מזו של שטח פתוח. צפיפות המבנים, קיבול השטח ואופן ההערכות שונים מאלה שבמרחבי תמרון בשדה. קח"ש חייב להתכונן ולדעת כיצד לפעול בשטח בנוי. הגדרתי לאנשים שגם בזמן מלחמה אין אלתורים והמצאות חדשות, משתדלים לבצע מה שלמדנו, להצמד לשיטות מקובלות, לעבוד לפי

היחש"מ בלחימה

מפקד היחש"מ - אל"מ גיורא אלמוג

יזמנו הקמה של אתרים קדמיים של היחש"מ, במרכז אזורי הלחימה, התפישה הזו אפשרה להביא את כל היכולות שלנו עד לבית הלקוח

והתמודדו עם דילמות מקצועיות, עם תכנים מקצועיים והתעלו על כל הבעיות האישיות. כלובשי מדים במלחמה אנו נמדדים, הסדנה הייעודית הוכיחה מעבר לכל ספק שהיא נדבך חשוב בתחום האחזקה בפקמ"ז.

סדנת בית-אל בלחימה

רס"ן רוני אברהם מ"פ סדנת בית אל

במבצע "חומת מגן" היחש"מ לא נתקל בבעיות בהערכות המיוחדת למרות שבמבצע זה נפתחו ימ"חים רבים, גויסו סד"כים גדולים של לוחמים, וצל"ים רב הוצא מהאח"י זאת משום שהיחש"מ השכיל והפיק את הלקחים מתרגיל היחש"מ שנערך בספטמבר 2001. סדנאות היחש"מ הקדמיות: בית אל, ישי, בקעות, ו"בית ליד", שהוגדרה כך בעקבות המבצע, קבלו אחריות אחזקתית למרחבי הלחימה בגזרתם. פלק"דים מיח" חטיבתיות גויסו ושולבו בסדנאות או בגזרות, הוקמו אזורי עבודה קדמיים בנקודות הלחימה שצמודות ללוחמים, שולבו צוותים מעורבים של אנשי אחזקה מכל הדרגים והמקצועות למתן מענה מרבי המכסה את כלל התחומים והוקמו צוותי מומחים בסדנאות לפתרון בעיות איכותיות הצצות בשטח בזמן אמת. הוכנסו אמצעים חדשים לאזורי לחימה על מנת לשפר את מתן המענה בתחומים בעייתיים ולשפר את העבודה בבית הלקוח. בלחימה הזאת כולם השתתפו, המילה עורף איבדה משמעותה, כולם היו מכוונים חזית גם במעשיהם וגם בפועלם.

כשאנו מעלים איש איש כפרטים את פעולותיו ומחברים את הפאזל של מערך האחזקה ב"חומת מגן" אנו מבינים את גודל העשייה ומורכבות המשימות וכי עלינו להיות גאים על כך שאנו שייכים ליחש"מ בעל עשייה מפוארת ביותר. ולא נשאר אלא לעמוד מן הצד ולטפוח על השכם, איש איש לאנשיו, כי באמת מגיע להם ולנו - הלוחמים הטכנולוגיים.

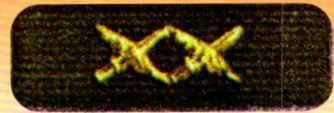
היחש"מ קיבל אחריות שלא היה בנוי לה ולא מתורגל אליה, זהו היחש"מ היחיד שקיבל אחריות פיקודית על כלל כוחות האחזקה בדרג ב' במרחב הפיקוד. מבצע "חומת מגן" היה מבצע בהיקף של מלחמה. בהקבלה למלחמת ששת הימים בה נלחמו 3 חטיבות, הפעם נלחמו מספר רב יותר של חטיבות במשך 30 יום, מבצע בעל מורכבות רבה ואתגר לא קטן. המשימות של אנשי החימוש היו כבדות ומורכבות גם ללא אויב, המיוחד בהן הוא תהליך ההכנה שקדם למבצע. היחש"מ עבר שינוי ארגוני כשנה וחצי קודם לכן, כולל תרגיל יחש"מ מלא. התרחישים שבנינו לתרגול היו דומים למציאות שפגשנו ב"חומת מגן", כמעט לא היו הפתעות. בתפישת האחזקה יזמנו הקמה של אתרים קדמיים של היחש"מ, במרכז אזורי הלחימה, התפישה הזו אפשרה להביא את כל היכולות שלנו עד לבית הלקוח ולהגיב במינימום זמן על כל דרישה בשטח. במוקדים אלה הקמנו מרכזי שליטה באחריות מפקדת הסדנה המרחבית שהוכפפו אליה הפלק"דים שחנו במרחב, הכוחות הופעלו בצורה מרוכזת ומשולבת - כוח אדם מילואים עם הסגל הסדיר של היחש"מ. גישה חדשנית זו העצימה את יכולת הפלק"דים הניידים, ומזערה את החולשה היחסית בהכנסת אנשי מילואים לאחזקת אמל"ח חדש.

הסדנה הייעודית במבצע

רס"ן אוחנה דוד מפקד הסדנה בזמן "חומת מגן"

במבצע "חומת מגן" השפיע על כלל פקמ"ז ועל הסדנה הייעודית בפרט. הסדנה הייעודית הנותנת אחזקה מרחבית בפקמ"ז הושפעה ישירות ונפרסה בכל תחומי עשייתה במרחב איו"ש ע"י חוליות קדמיות, בכדי לשפר את הזמינות וכשירות הצל"ים. בתחילת המבצע ביצעה הסדנה הכנות ראשוניות ולאחר הערכת מצב ראשונית הוחלט שתוך שבוע ינופק הצל"ים בטיפול יזום/מזדמן ליחידות. הודות לחיילים, א.צ.ו והנגדים בסדנה הסתיימו הטיפולים בצל"ים תוך 3 ימים עם עבודות לילה בכל התחומים: נשק, גנרטורים, צב"מ, אופטיקה, בק"ש. עדות למקצועיות ונחישות של כלל העוסקים במלאכה. לאחר ששורר הצל"ים שחלקו הגדול נופק בדחיפה, הסדנה התפנתה לביצוע טיפולים בבית-הלקוח ולעזרה במרחב איו"ש. בכל מהלכי המבצע בסדנה לא בוטל שום מופע שהיה מתוכנן בגרף השנתי כגון: פעילות תרומה לקהילה (עמותת קו-לחיים, מפגשים עם ביה"ס "מעייין שרה"), פעילות חינוך לחיילים, משימות גמ"ש שניתנו טרם המבצע. במהלך המבצע היו משימות ייצור שדרשו ייצור מיידי בעזרת האזרחים עובדי צה"ל וחייליהם, המשימות יוצרו במידי כגון: מכולות ח"ח לאיו"ש, תושבת לפנסי D9N מעמד לקסנונים גם אם המשימה ניתנה במהלך השבת, או, בשעות הלילה. נגדי חיילי ואזרחי הסדנה נתנו ממרצם

צל"ש ולא לשווא - רנ"ג ריצ'רד אויזרת

רנ"ג ריצ'רד אויזרת, בתמונה בתחתית העמוד - בזמן חילוץ טנק.

לחג אישיו לריצ'רד

יום שבת 29 ביוני 2002, זה עתה הסתיימה תכנית הרדיו בגל"צ "ביטחון אישי". מחצית מאגף החימוש של חטיבת כפיר, נשאר השבת בגלל מבצע "דרך נחושה". כולנו ישבנו בחדר אחד, רק אנחנו מהחימוש. מקשיבים בשקט לתכנית, חיוך צנוע נמרח על פנינו חיוך של נחת, גאוה, של השתתפות באירוע מיוחד. מקשיבים לדבריך, לשאלות המנחה ולשירים היפים. ישנם רגעים בחיים שלא שוכחים - הסתכלתי על אנשיי, ראיתי בעיני כל אחד מהם את התחושה של השמחה, את ההתרגשות השותפות וההזדהות עם כל מילה שיצאה מפיך. את הגאוה הגדולה כי "אחד משלנו" עונד מעתה סיכה מכובדת - צל"ש אלוף. לשעה קלה עוברים לנגד עיני כל האירועים המרגשים שחווינו יחד חילוצים בבקעה, בגזרת איו"ש, אימוץ עמותת "קו לחיים", הביקור בבית משפחת דאודי בליל ה-02.03.98, השיחות לתוך הלילה בחדר המגורים, את הצחוק, ההתרגשות ותחושת הביטחון שאתה מקנה לפלוגה שלמה, פלוגת "יש"י". תמיד ראיתי בדרך הארוכה שעברתי איתך, אבן דרך מיוחדת בשבילי. אולם היום יותר מתמיד, אני רוצה באופן אישי, להביע בפניך הערכה רבה על היותך עמית לחיל ולמקצוע, סמ"פ חרוץ, מהימן, חונך ומעל הכל חבר. ריצ'רד, לי באופן אישי, מעורר הצל"ש שקיבלת תחושת סיפוק אדירה, אולם קבלתו היתה כנראה רק עניין של זמן. מבקש את הזכות להיות בין מברכיך הרבים.

רס"ן אלון סא

צל"ש מטעם אלוף פיקוד המרכז

רנ"ג ריצ'רד אויזרת משמש סגן מפקד סדנת ישי ומרכז מבצעי את תחום החילוץ הכבד בסדנה. מאז תחילת אירועי "גאות ושפל" ובמהלך מבצע "חומת מגן" בלטה במיוחד עבודתו המקצועית בחילוץ. בתקופות אלו, נקרא רנ"ג ריצ'רד לבצע פעולות של חילוץ רכב קרבי משוריין. רבות מפעולות שבהן נטל רנ"ג ריצ'רד חלק היו בתוך גיזרת הלחימה בשטח A. עבודת החילוץ בהדרכתו התנהלה תחת סיכון אישי רב והושלמה בהצלחה. בכל החילוצים הללו הראה רנ"ג ריצ'רד מקצועיות רבת נסיון, מעורבות רבה ודבקות במטרה, כשהוא משרה רוח חברית בצוות ובקרב הלוחמים. בפעילותו ובמסירותו הרבה, תרם לכשירות ביחידות בהמשך ביצוע משימותיהן. על מימוש ערכי האחיות, הדוגמה האישית, הדבקות במטרה, המקצועיות ואומץ הלב בפעולות החילוץ, מוענק לרנ"ג ריצ'רד אויזרת אות ציון לשבח מטעם אלוף פיקוד המרכז.

הבן של ריצ'רד

9.4.02 היה היום בו נקלעו לוחמי יחידה מובחרת למארב קטלני. הבן שלי משרת באותה יחידה, ידעתי שהוא נמצא באזור ולא ידעתי היכן בדיוק. נקראנו לחלץ נגמ"ש באזור הכפר בני-זייד, זה היה לאחר שביצענו 2 חילוצים באותו לילה, הגיעו אלינו ידיעות על המארב ועל כך שישנם נפגעים מבין לוחמי השייטת, ניסיתי לברר מה שלום בני והיכן הוא, אולם לא היה קשר ובינתיים יצאנו למשימת החילוץ. נכנסנו לשטח A, שם לא היתה קליטה בטלפון, ולא היה אפשר להעביר לי הודעות בקשר לבני. עבדנו קשה תחת אש בחילוץ הנגמ"ש, ניסיתי להתרכז במשימה הקשה והמסוכנת והמחשבות רצו בראשי - מה קורה לבני. משהסתיים החילוץ והגענו לאזור חלמיש קיבלתי טלפון שלבן שלי שלום.

חילוצים תחת אש

סדנת בקעות - חילוץ בהר ברכה

רס"ן אפרים צוריאל - מ"פ סדנת בקעות בעת חומת מגן

ביום שישי אה"צ קיבלנו הודעה על תקלה בנגמ"ש בהר ברכה, למקום נשלחה כיתת נגמ"ש על בסיס לוחמים טכנולוגים בסדיר ובמילואים. הנסיעה בציר להר ברכה ידועה כמסוכנת ובעבר גבתה קורבנות מירי צלפים שארבו לנוסעים על הציר כך שהתנועה חייבה מיגון מפני ירי ואבנים. כאשר הגיעה כיתת הנגמ"ש לשוב ברכה, הסתבר להם שהנגמ"ש שאותו הם מבקשים לתקן נמצא בתוך גינה של הבית הקיצוני בשוב, קרוב לשער הכניסה. התושבים שהינם דתיים נרתמו לסייע לצוות המקצועי, במתן אמצעי תאורה, כוס תה חם וציפורים למיניהם.

בעלי הבית שבגינתם שהה הנגמ"ש הזמינו את כל העוסקים במלאכת תיקון הנגמ"ש לארוחת ערב שבת חגיגית. לפני כניסת השבת המכונאים הדתיים הלכו להתפלל בבית הכנסת וחזרו לעבוד על הנגמ"ש למרות הקור העז ששרר באותו הערב.

תוך כדי העבודה על הנגמ"ש נשמעו הדי היריות ופיצוצים מאזור הקסבה של שכם. בשעת לילה מאוחרת כאשר הנגמ"ש תוקן ויצא להמשך פעילות חזרה הכיתה למחנה למנוחה קצרה, דיווח נוסף התקבל לפנות בוקר על נגמ"ש שנתקע ומיד יצאה הכיתה להמשך התיקונים. הסיפוק רב מאד כאשר הנך יודע שהנגמ"ש שתוקן חוזר למערכה ובכך מגן על חיילי הלוחמים בדרכם אל היעד.

איני יכול לשכוח את מכתבי הילדים אשר שלחו בצירוף חבילות עם ממתקים ובהם המסר היה ברור: "שתחזור בשלום ושלא יהיו עוד מלחמות".

סדנת בקעות - חילוץ באיתמר

רנ"ג ישראל קציר ורס"ב אבי אדף

"באחד הלילות נתקע טנק ליד היישוב איתמר, על צלע הר, כשהוא חשוף לירי צלפים מכיוון הכפרים הערביים שבסביבה. אותרה תקלה של דליפת דלק ממכל הדלק, תקלה שחייבה תיקון ממושך של כ-10 שעות עבודה. גררנו את הטנק לשטח פחות מסוכן, והצבנו סביבו חומה של כלי רכב ונגמ"שים, להגן על אנשי החימוש מאש צלפים. אנשי החימוש עבדו כל הלילה, ללא תאורה רצופה מחשש לירי צלפים, ולאחר שבע שעות של עבודה מאומצת חזר הטנק לפעילות מבצעית. העבודה היתה כרוכה בלוגיסטיקה לא פשוטה של העברת חלקים, צנרת, אטמים, מיכל דלק, תדלוק ממיכלית ועוד פעילויות שבוצעו על ידי אנשי הסדנה והחטמ"ר באופן שלא יאמן מבחינת מהירות, יעילות ומקצועיות.

היה מרגש לראות את "רכבת האספקה האנושית" של אנשי איתמר שהגיעו ללא הפסק עם מזון ושתייה חמה, עודדו את הלוחמים ואנשי החימוש והמחישו את ההרגשה - העם עם הלוחמים". הוכחנו פעם נוספת כי "בלי חימוש - שום דבר לא ימוש".

סדנת ישי - חילוץ בשכם

סמ"ר יבגני ניימר

זהו סיפור על אחד המבצעים והחילוץ שסדנת ישי בצעה במהלך מבצע "חומת מגן". מיקום האירוע: שכם. התנאים: לילה גשום וחורפי. טנק מרכבה "סימן 2" נוסע על כביש אספלט בזמן סיור בט"ש. הטנק מבצע בלימת חירום בעליה ומחליק. זחליו ננעלים והטנק מבצע מספר גלגולים ונוחת על צידו במורד 20 מטר במדרון. קנה הטנק טעון בפגז והמאג טעון בכדורים. בשעה 2 לפנות בוקר הוזעק כוח חילוץ בפיקוד מ"פ הסדנה רס"ן מיקי אביטן והמומחה לחילוץ סמ"פ הסדנה רנ"ג ריצ'ארד אוזרת יחד עם טנק חילוץ ומוביל. הם יוצאים לדרך ומגיעים למקום האירוע ב-5:30 לפנות בוקר.

"נוכחנו לדעת שהטנק נמצא במצב חילוץ קשה, הגישה לטנק הייתה קשה מכיוון שהטנק נמצא על טרסות" מתאר אחד מאנשי הכוח, רס"מ יואב אלחדד, "בחוף ירד שלג ללא הפסק וכל אזור החילוץ היה מלא בוץ, התמקמנו עם טנק החילוץ במרחק שגם אנחנו עם הטנק לא נדרדד למטה, התחלנו לפרוס כבל בגשם, כולנו לבושים עם אפודים ושכפ"צים נגד ירי". בחוף נשמע ירי ללא הפסק ופלוגת חי"ר שמרה על כוח החילוץ. מסביב טנקים שהפעילו במשך כל הזמן מיסוד עשן בכדי שכוח החילוץ לא יראה בפעולה. כוח החילוץ קושר כבל עם "אונקלי גרירה" לצריח הטנק ומושך נגד כיוון ההתהפכות. הטנק מתהפך על הזחלים וכעת החיילים מתחילים למשוך אותו בחזרה במעלה הגבעה. מכיוון שהטנק נמצא על טרסה במורד והרחבה מלאה בבוץ ישנה התנגדות קשה ועל כן הכוח מחליט לפעול בדרך שונה.

הוא מביא דחפור "D-9" אשר חופר ומפנה שביל בהמשך הירידה מתחת לטנק לבסוף לאחר מאמצים מרובים הטנק מורד למטה. גם לאחר שהמשימה מסתיימת בהצלחה. על הכוח לחזור בחזרה לכביש עם טנק החילוץ ונראה כי הסכנה עדיין לא חלפה, בדרך יש לעבור סיבובים ועיקולים מסוכנים ובמיוחד כאשר פלשתינאים צופים מכל גבעה. כוח החילוץ הרטוב עד לשד עצמותיו מגיע חזרה לסדנה רק בסביבות 23:00 בלילה, כאשר לפני כן לא שוכחים לפנק אותו ולהכין ארוחה חמה בחטמ"ר בנימין. "סוף טוב הכול טוב", הפעולה הסתיימה בהצלחה וכוח החילוץ מסדנת ישי עייף ורטוב מתפנה לשינת לילה.

גולני ב"חומת מגן"

רס"ן עוזי שוחט - קח"ש גולני

כוחות אחזקה בדרג ב' שכללו כיתת רכב + נגמ"ש, מחלקת אכזרית, כיתת צמ"ה, טנק חילוץ וכיתת מרכבה, רוכזו בשטח סדנאות בית אל. כיתות האחזקה בדרג ב' סייעו בלחימה בצורה מעוררת הערכה הרגשנו שהם חלק בלתי נפרד מאיתנו. אנשי האכזרית מיחש"מ שמשון (ראה כתבה בהמשך) כבר הפכו לחלק בלתי נפרד מהמצבה של אנשי החימוש בחטיבה, הסיוע הצמוד לאחזקה סייע רבות לשמירת הכשירות הגבוהה של הרק"מ. דחיפת החלפים ישירות ממצל"ח לגדוד, פעלה בצורה מעוררת הערכה. הרצון של גורמי החימוש בכל התחומים לסייע ולתת מענה על כל הציפיות והרגשנו שזוהי **משפחת חיל החימוש**.

עם סיום הלחימה ברמאללה דילגה החטיבה לכיבוש העיר שכם, ומשם חזרה לגנין. הייתי בתפקיד קצין החימוש של חטיבת גולני בתקופה אינטנסיבית ורבת התרחשויות. ראיתי את אנשי החימוש עובדים ימים ולילות להכשיר את הכלים ללחימה. ליוויתי אותם בזמן שעבדו על הכלים בגנין, העמיסו אותם על המובילים והתעוררו יחד אתם בטול כרם. ראיתי את הברק בעיניים לאחר שתיקנו את הכלים והחזירו אותם ללחימה. הייתי אתם גם בשעות הקשות שבהם נודע על הפצועים וההרוגים בגדוד. התקופה הזאת תישאר חקוקה בזכרונו בזכות כל גורמי האחזקה של חיל החימוש אליו אנו שייכים.

לוחמי חטיבת גולני הובילו את הלחימה בכיבוש מחנה הפליטים ג'נין. לאחר כיבוש מחנה הפליטים המשיכה החטיבה בלחימה ולאחר התראה של יום נכנסה לכיבוש מחנה הפליטים טול כרם.

במהלך ארוחת ליל הסדר נשמעו החדשות הנוראות על הפיגוע במלון "פארק" בנתניה. הטלפון התחיל מיד לצלצל, בצד השני של הקו היה קצין האג"מ, שהודיע: "להתחיל להתגלגל חזרה לבסיס, מוקפצים לרמאללה". המעבר המהיר בין הערים הפלשתינאיות לא היה זר לנו. הצורך לנוע מעיר אחת לאחרת לצורך טיפול בקיני המחבלים, הצריך מאנשי האחזקה לבצע הכנות מקדימות שכללו הכשרת הרק"מ שרק עתה יצא מהלחימה, לבצע בחינה מחודשת לכלל כלי הנשק של הלוחמים, לבדוק את ציוד האופטיקה, ולבצע בחינה מחודשת של כלי הרכב הממוגנים והחזרתם לכשירות.

כמו לאחר כל יציאה של הכוחות הלוחמים משטחי הלחימה נערכה גם הפעם התארגנות מסיבית לרק"מ ולצל"מ. בסיוע מסיבי של חוליות נשק ואופטיקה מיחש"מ צפון ומרכז נבחנו כלי הנשק והציוד האופטי שהיו ברשות החיילים וכן בוצעה הצטיידות מחדש של חלקי חילוף.

ה"אכזריות" שהן כלי הלחימה העיקרי של החטיבה, זכו לטיפול מעמיק של אנשי החימוש בגדוד וחוליות האחזקה של סדנאות הרק"מ ביחש"מ שמשון, אשר עבדו כתף אל כתף וכמובן חוליות המש"א שפעלו ימים כלילות להחזרת הרק"מ לכשירות.

בדרך לשטחי הכינוס קיבלתי עדכון טלפוני מקחש"א איו"ש בו פירט את שיטת האחזקה שכללה את גורמי האחזקה בדרג ב' ופריסתם במרחב. פקודת התראה יצאה ממני לקציני החימוש הגדודיים ולבוחני החטיבה ועיקרה שיש לבדוק את הצל"מ והרק"מ בחינה מחודשת.

בליל 30 למרץ התארגנו כוחות החטיבה בשטחי הכינוס בהם קיבלו אותנו אזרחים שיצאו מבתיים בלילה קר וגשום וחילקו לחיילים מרק ואוכל חם. הפינוק והאהבה שהרעיפו עלינו האזרחים ליוו אותנו לאורך כל תקופת הלחימה.

עם הגעתנו לשטחי הכינוס ניתנה פקודת האחזקה לקח"שים הגדודים ולמפקד מתקן האחזקה, הפקודה שמה דגש על כך שריכוז אחזקה בדרג א' של היחידות יהיה בשטחי כינוס וטיפול בתקלות ייעשה לאחר גרירתו החוצה לשטחי כינוס.

רס"ל אליהו בנימינוב משרת כבוחר אכזרית בגדוד "הבוקעים הראשון". במבצע "חומת מגן" השתתף בחילוץ עשרות כלי רק"מ תחת אש ובסיכון רב, תוך הפגנת תושייה ומקצועיות לדוגמה, תפקוד למופת שסחף אחריו נגדים וחיללים ביחידתו. על כך הוענקה לו תעודת הצטיינות מידי קחש"ר.

"שמשון" שותף לאחזקה ב"חומת מגן"

רס"ן יניב חדד - מ"פ סדנת הרק"מ

ספרי תהילים ועוד פינוקים רבים".

בנוסף לכיתות האחזקה, סדנת הרק"מ נותנת מענה לחטיבות כוח האכזרית באזור יהודה ושומרון וגיבוי בתחום חטיבות כוח המרכבה. עד היום נפקו עשרות חטיבות כוח. גם כיום נדרשים נגדי וחיילי הסדנה לעבוד בלילות כדי לספק את צרכי היחידות הלוחמות. בכנס ספק לקוח בשיתוף קציני החימוש של חטיבת גולני, שנערך במהלך התרגיל היחש"מי כל נציגי החטיבה ללא יוצא מן הכלל הביעו את הערכתם הרבה לתמיכה ולשותפות שהם מרגישים בביצוע המשימה.

ביום שישי 29 במרץ 2002 חוה"מ פסח, נתקבלה פקודה ממפקד יחש"מ "שמשון", המנחה להוציא את מחלקת האכזרית ע"ב חיילי הסדיר של סדנת הטנקים, לחטיבת גולני, לטובת מתן מענה אחזקתי במבצע "חומת מגן" בצמוד לכוחות הלוחמים. תוך 4 שעות הוקפצו 15 חיילים ונגדים מביתם, עלו על חמישה כלי רכב מצוידים בכלי עבודה וחלקי חילוף ועשו דרכם לכיוון סדנת בית אל, הנמצאת בגזרת רמאללה למפגש עם מערך האחזקה של חטיבת גולני.

"התנאים היו כייפים, בניגוד למצופה", מספר סמ"ר קינן גו, ממחלקת עמדת רפאל מסדנת הטנקים, "ישנו עם הלוחמים, עבדנו על אכזריות, עבודת צוות, חשמלאי, מכונאי ומכשירן כולם ביחד".

סדנת רק"מ ("אימפריה"), מתורגלת היטב, מזה למעלה מחצי שנה לסירוגין, נמצאת כיתת אכזרית בצמוד לחטיבה. חיילי הסדנה מבצעים מחזורים של שבוע, חיילי מחלקת האכזרית שהו בחברון, קלקיליה, טול-כרם, גינין, שכס ורמאללה. במהלך ביקוריי בחטיבת גולני התרשמתי שחיילי מערך האחזקה של החטיבה מעריכים מאוד את הסיוע שניתן להם ע"י מחלקת האכזרית ונוצרו קשרי ידידות ושותפות במשימה בין האנשים. בפלוגה ישנה מוטיבציה גבוהה הן של אנשי קבע והן של חיילים סדירים לצאת לשטחים, עד כדי שאני כמ"פ הסדנה, נדרש לקבוע את מי להשאיר בסדנה. הנושא בא לידי ביטוי בדבריו של רס"ר יאיר מנצור, מנהל עבודה בק"ש: "כאשר נתבקשנו להגיע למחסום חיזמה ליד ירושלים, הרגשת המלחמה היתה בשיאה, כאשר נאמר לנו לחבוש קסדות, אפודים, שכפ"צים, מחסנית ב"הכנס" והכל תחת ליווי רכב סיוע". ומנצור מוסיף: "ברגע שהגענו התחלנו לעבוד על האכזריות שחזרו מהפעילות השוטפת. כבר באותו לילה נתבקשנו לחזור לגזרת גינין (מחסום סאלם), לתת סיוע מקצועי לגדוד של גולני ולכוחות המילואים בשטח. זיכרון אחד מאד מרגש שהיה לי מכל מהלך השהות בגזרה היה כאשר תושבי בית אל, כיבדו אותנו בשתייה חמה, אוכל חם,

המענה הלוגיסטי

מרת"ח ב"חומת מגן"

סא"ל יוסי אפרגן - מפקד מרחב המרכז-נחל שורק

החל מערב ליל הסדר ועד סוף חודש יוני מרחב מרכז-נחל שורק במרת"ח ביצע והשתתף במבצע "חומת מגן" בנושא ניפוק התחמושת בתחילת הלחימה ע"י הגעת המשאיות לבסיס נחל-שורק ובהמשך ע"י פלוגת הדחיפה לנקודות התספוקת בפקוד המרכז. מבסיס נחל-שורק יצאו מאות משאיות מלאות בתחמושת עבור היחידות הלוחמות שהועמסו ע"י א.ע.צ במכון להנצלת תחמושת שהנצילו תחמושת בסך של כ-84 מיליון ש"ח. התחמושת נפקה במשך 24 שעות ביממה והיו אזרחים עובדי צה"ל "שהיינו צריכים להוריד אותם בכוח מהמלגזה" כפי שנאמר ע"י רש"צ הפעלה. בנוסף כל התחמושת שנתפסה בתקופת הלחימה מהרשות הפלסטינית והגיעה לנחל-שורק, נבחנה ועברה שיקוף במצלמת רנטגן. חיילי, אזרחי ומפקדי מרחב מרכז היו בכל תקופת הלחימה עם הלוחמים בגנין, רמאללה, ביטומיה, שכס וחברון וסייעו בכל נושא בחינה, הדרכה וטיפולים בתחמושת. ראוי לציין את הרצינות, האחריות והמוטיבציה הגבוהה שחיילי המרחב, אזרחים עובדי צה"ל ואנשי מילואים גילו במהלך המבצע, המשימות בוצעו בצורה מושלמת והראו באמת מהי רוח התנדבות. בסיום הלחימה המרחב לקח אחריות וביצע החזרה לכשירות לאוגדות במרחב המרכז. במשובים שנערכו ע"י רע"ן יעוץ אירגוני באט"ל נכתב כך: "מרת"ח מכבב במשובים שהתקבלו מהיחידות במהלך מבצע חומת מגן", שזה אומר שההשקעה שלנו גם נראית והכי חשוב שגם מרגישים ומעריכים את האזרחים עובדי צה"ל על עבודתם.

רס"ב רפאל חזן משרת כבוחן תחמושת במרחב מרכז במרת"ח. במבצע "חומת מגן" תפקד במקצועיות ובמיומנות. יכולותיו הגבוהות והשקעתו הרבה בתפקידו תרמו רבות לפעילות היחידה בהחזרת התחמושת לכשירות. על כך הוענקה לו תעודת הצטיינות על ידי קחש"ר.

מצל"ח ב"חומת מגן"

סא"ל אילן הלחמי - רע"ן הפעלה

במבצע "חומת מגן" הפגין מצל"ח את יכולתו למתן מענה בחלפים לכוחות הפרושים בשטח הלחימה. עם ההכרזה על המבצע פתח מצל"ח מרכז שליטה שמטרתו לתת מענה סביב השעון לכל דורש. לצורך כך הועסקו אנשי היחידה, חיילים וחיילות, אנשי קבע, אזרחים וקצינים, אשר נרתמו למשימה, במשך 24 שעות ביממה, בדרך המעוררת הערכה. מעבר להספקת החלפים הסדירה, שילבו הענפים הרוכשים פתרונות יצירתיים שכללו אף פתיחת בתי מסחר ברכש פרטי-מדף בימים ובשעות לא שגרתיים. שילוב המקצועיות ועבודת הצוות מתוך ראייה מערכתית והרצון להענות לכל הבקשות אפשרו דחיפת מנות חלפים במהלך כל שעות הלחימה. רצף האירועים ומורכבות המבצע חייבו קשר ישיר עם היחידות ולפיכך נציגי הענפים הרוכשים ומפקדי המרחבים חברו כל אחד לכוחות שבגזרות וערכו ביקורים מתוך רצון וכוונה לטפל בצרכים בזמן הקצר ביותר. הגישה של כולנו: "צבא אחד בעל מטרה משותפת" הביא לידי מיצוי הפוטנציאל הטמון בכולנו. בעת המבצע נדרש מצל"ח לקלוט כמויות גדולות של שלל החל באקדחים מאולתרים, רובים מסוגים שונים, אמצעי קשר ואמצעי צליפה ותצפית. במסיבת עיתונאים שנערכה בב"מ גפן הוצג השלל שנתפס והועבר למצל"ח בסיוע היחפ"ש. במהלך המבצע נופקו כ-70,000 פקע"יות ליחידות המשתתפות במבצע ונפתחו קווי דחיפה בהתאם לצרכים. ההכרזה על סיום מבצע "חומת מגן" חייבה את מצל"ח על כל רבדיו להתגייס למאמץ ההחזרה לכשירות של הכלים שהשתתפו במבצע תוך ביצוע הליך מסודר של הפקת לקחים ולימוד המגמות המתפתחות בתחום הצריכה בעימות נמוך עצימות תוך הערכות נכונה של מצל"ח לעימותים הבאים.

מפקד מצל"ח בביקור בשטח במהלך המבצע

החוסר בפריטים מסוגים שונים חייב את הענפים בשיתוף היחט"ל, היחש"מים והמש"א למצוא פתרונות בפרק זמן סביר לצורך החזרה לכשירות של הכלים ובמקביל ביצוע רענונים לערכות החלפים במחלקות ההצטיידות בקצב מואץ, אשר לא היה לו אח ורע בשנים קודמות. אין לי ספק כי ביחד נמשיך "להסתכל רחוק, לעבוד רחב ולהתייחס לפרטים" ונגיע להישגים רבים נוספים ומשותפים.

פעילות עוצבת עמוד האש במרחב עזה

סא"ל צבי ג. - קח"ש העוצבה

קציני החימוש נערכים לקבלת פקודות מקצועיות ומוודאים הגעת הכלים לשטחי הכינוס, מבט אחרון בכלים מעניקים בוחני האוגדה בפיקודו של **רנ"ג אלבז**. דומה שהבוחנים מדברים עם הכלים, מגניבים ליטוף ואומרים "שלא תאכזבו אותנו". מספר דקות לפני שעת השי' התקבלה ההודעה - אין אישור פעולה, חוזרים לשגרה. אכן מבצע זה הוכיח מעל לכל ספק "תוצאות ולא תירוצים" היא לא סתם אמירה בנלית, זו אכן דרך חיים ושכזה הוא חיל החימוש.

רס"ן (מיל) חיים קישק משרת כמפקד פלק"ד טנקים בגש"ח עוצבת "עמוד האש". במבצע "חומת מגן" פעל במתן מענה אחזקתי ליחידות הטנקים באזור עזה. חיים הקדיש שעות ארוכות לשיפור הכשירות תוך דבקות במשימה, רעות מקצועיות ואחריות. על כך העניק לו קחש"ר תעודת הצטיינות.

ערב פסח, פקודות התראה שניתנו עם צאת החג גיבשו סופית את הידיעה "הפעם זה סופי, חבריה, הפעם מופעלים גזרת הפעילות המסתמנת - עזה.

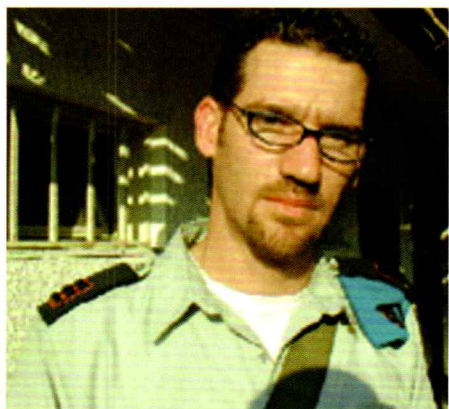
עוד במהלך השבת בוצעו מסי' קבוצות תכנון וכבר ביום א' בבוקר הגיעו ראשוני צוותי השריון למשטחי ההח"י. ניכרה בפניהם הסקרנות איך נראה הטנק שמתחת לכיסוי, האם המכונה הזו כשירה? מרכז הטיפולים האוגדתי בפיקוד **רס"ן שלמה ביטון** נערכה למשימה מבעוד מועד, סיוע בפתיחת הח"י חטיבה תוך צמצום ומיזעור הנזקים. עם הגעת צוות הקריאה המהירה הצטרפו אנשי המילואים ללוחמים הטכנולוגים בפיקוד מפקד מת"א. הקח"ש **סרן זורון קוגמן** (לאחר המבצע הועלה לדרגת רס"ן), מפקד על משימתו במשטחי ההח"י החטיבתיים ובתוך כ-4 שעות זוכה לקידום מטאורי, לא עוד חטיבת מילואים שעסוקה בשימור וקיום שיגרת אחזקה בהח"י אלא חטיבת טנקים סדירה על כל המשתמע מכך.

ביצוע אחזקה למופת למרות קשיים אין סופיות ומגבלות הוכיחה את עצמה!! הכלים נמצאו בכשירות מלאה!! הלוחמים קיבלו את המגיע להם, טנקים ונגמ"שים בכשירות מלאה. מבטי ההערכה של מפקדי האוגדה ניכרו בכל מקום, "**האח ללוחמים הטכנולוגים**".

בשלב הבא נדרשת החטיבה לנסיעה על גבי זחלים לשטחי האש של באליי"ש לביצוע אימונים לקראת תעסוקה מבצעית. גם באירוע זה נוטלים אנשי החימוש בדרג א' ובדרג ב' חלק. קציני החימוש הגדודים מוודאים השתתפות לוחמיהם במטווחים ואילו מפקד פלק"ד ב' **רס"ן חיים קישק** שקיבל אחריות על אחזקת המבצע בדרג ב' מוודא השתתפות אנשיו באימונים. לשמחת כולם הכלים לא מאכזבים ומאפשרים לאנשינו להתאמן תוך הפגנת רמת כשירות גבוהה. התנועה לעזה לוותה בחששות לא מעטים, האם יינתן אישור למבצע, האם הכלים יעמדו במשימה.

מערך האחזקה של "חטיבת הנגב" במבצע "חומת מגן"

סרן יוסי פרנדס, בוגר ביה"ס הימי אורט אשדוד במגמת אלקטרוניקה (טכנאים), בוגר קק"צ לאחר שהשתתף במשלחת של המנתץ בארה"ב. תפקידי ממח"ג, קח"ש בגדוד, עוזר קח"ש באוגדה. בעל תואר ראשון בלוגיסטיקה באוני' בר אילן, כיום קח"ש חטיבת הנגב. נשוי ומתגורר באשקלון.

אחזקה בדרג ב' וסיוע בדרג א'. ראוי לציין את המוטיבציה לתקן כל תקלה גם לכלים בתוך שטחי הלחימה ומחוצה להם ולהחזיר אותם לפלוגות במהירות המירבית.

ניתן לומר שההכנות לפני היציאה למבצע, לזווית הכוחות הלוחמים תוך כדי מבצע, וההתעקשות של ביצוע החזרה לכשירות אחרי כל ביצוע עשו את ההבדל. לא נוצר מצב שפעילות כלשהיא לא התבצעה בשל בעיות כשירות. להפך, הצל"מ עמד תמיד מוכן לכל מטרה. לא היה ניתן לבצע

זאת ללא סיוע צמוד של סדנאות יחש"מ מרכז ודרום אשר עמדו לרשות החטיבה בכל עת שנדרשו מסביב לשעון, הן בשליחת חוליות, במתן פתרונות דרך הטלפון ובאספקת חלפים מהירה.

חלק לא פחות חשוב במבצע היה החזרה לכשירות. לכל יחידה בחטיבה הוקצה מתחם להחזרה לכשירות במתחם זה הוקצו מקומות חנייה לנגמ"שים ולרכב כך שכל צוות נכנס לחניה פרטית. הצוותים ביצעו פריקה של הזיוד והתחילו בביצוע טיפולים לכלים. כל מתחם כלל מכולה עם עמדת שטיפה לנשק, פינת שמנים וחוליות זחל. בוחני האוגדה והמת"א בסיוע החטיבות האחרות עברו בין הכלים וסייעו לצוותים לבצע טיפול שבועי לצל"מ. הטיפולים וזיכוי החטיבה הסתיימו תוך 24 שעות בהם הוחלפו כ-1200 חוליות זחל של נגמ"ש.

אנשי החימוש בחטיבה - ישר כוח על המקצועיות, האיכפתיות, וההתמדה בביצוע המשימה אשר תרמו ללא ספק לביצוע מיטבי של המשימות שעמדו בפנינו. ■

סרן יוסי פרנדס

במסגרת מבצע "חומת מגן" הופעלה "חטיבת הנגב" חטיבת החי"ר של עוצבת "להבות האש" ללחימה בגזרת דרום הר חברון. במסגרת המבצע הופעלה החטיבה שהיא חטיבת ימ"ח מלא, כולל רכב בסככות ימ"ח 2000, בסד"כ מלא וכל זאת בכשירות של מעל ל-95%.

כן ביצעה החטיבה משיכה מלאה של כלל הצל"ים האמור להימשך בשעת חירום. עם הפעלת החטיבה גוייסו כל אנשי המילואים וביניהם אנשי החימוש בחטיבה. כתוספת גייסה החטיבה מחלקה מתוגברת מהפלק"ד וכאן ראוי לציין שאחוז ההתייצבות היה גבוה ביותר למרות שחלק גדול מאנשי הפלק"ד סיימו תעסוקה פיקודית ארוכה כשבוע לפני ההפעלה.

תהליך הפשרת הרק"מ של החטיבה החל במקביל לתחילת גיוס אנשי המילואים, ע"י צוותים סדירים של המת"א בראשות הקחש"א ובסיוע קח"שי החטיבות האחרים באוגדה. התהליך החל בסביבות חצות והסתיים בשעות הבוקר המאוחרות וכלל פתיחת הכיסוי, ביצוע טיפול לפני התנועה, הוצאת הנגמ"ש לשדרות גדודיות וסגירת הכיסוי המופשר.

הדילמה שעמדה בפני קח"ש חטיבה היתה האם להוציא את נגמ"שי החט"פ ללחימה. לאחר התייעצות עם קח"ש האוגדה הוחלט לא להוציא את נגמ"שי החט"פ אלא לתגבר את נגמ"שי הפיטר הן בכ"א והן בחלפים ולנייד אותם בין הפלוגות. חשוב מאוד לציין שבמשך האימון לקראת הלחימה שארך כשלושה ימים בוצעו הדרכות ע"י קח"שי הגדודים ונגדי האוגדה לאנשי הצוות בנושא נהיגה ברק"מ/רכב וטיפולים לצל"מ. במקביל ניתנה אחזקה שוטפת לצל"מ המתאמן. ניתן היה לראות את הרצון העז של אנשי החימוש לתקן כל תקלה במהירות האפשרית כדי לאפשר אימונים יעילים וללא הפרעות.

בתחילת הלחימה הוחלט לא להצמיד כוחות אחזקה לפלוגה מסויימת אלא למקם אותם בנקודות מרכזיות כדי לאפשר מתן מענה לכל הפלוגות. אולם, החלטה זו שונתה לאחר אירוע בלילה הראשון בו נגמ"ש כמעט התהפך בתוך הכפר יטה וחולץ ע"י צוות החימוש. לאחר אירוע זה הבינו מפקדי הגדודים שכח אחזקה חיוני, וחשוב שיהיה צמוד בכל שלבי הלחימה כדי לתת מענה מיידי לכל תקלה.

אנשי החימוש שמחו מאד על ההחלטה, הם רצו ליטול חלק בכל פעילות. במקביל תיפקדה מחלקת הפלק"ד כפלק"ד מלא ונתנה אחזקה מרחבית לכל גזרת דרום הר חברון. מחלקה זו עמדה מוכנה בכל עת שנדרשה למתן

"היום שאחרי" בפיקוד הדרום

רס"ן אילן אליהו - ק. אחזקה פד"מ

שלב טיפולי החזרה לכשירות בצל"מ הסתיים, רועננו התחמושת וערכות חלקי חילוף. עיקר העבודה כיום מתמקדת בטיפולים היוזמים ביחש"מ. שלושת היחידות עברו ביקורת של מבקר המערכת ושל אט"ל וכלל היחידות קבלו ציונים גבוהים מאוד ואף הובעה הערכה על ביצוע שלב ההחזרה לכשירות.

רס"ן אילן אליהו למד בביה"ס מקיף ד' בבאר שבע במגמת מכונות, התגייס לצה"ל במסגרת העתודה הטכנולוגית. בחיל החימוש שרת כממח"ג, קח"ש גדוד "חרב", קח"ש חטי' מילואים, למד לימודי המזרח התיכון באוני' בן גוריון, קח"ש ביסל"ש. כיום רמ"ד אחזקה בפיקוד דרום. נשוי וגר בעומר.

במסגרת מבצע "חומת מגן" גייס פיקוד הדרום שלוש חטיבות, "הנגב" ו"שועלי מרום" שנלחמו בגזרת איו"ש וחטיבת "הזקן" שנלחמה בגזרת אזח"ע. במקביל לגיוס החטיבות גויסו גם שלוש מחלקות מתוגברות מהפלק"דים לשם מתן מענה בדרג ב' צמוד לכוחות הלוחמים. פתיחות ההח"י בוצעו ע"י צוות הימ"ח בשיתוף אנשי מילואים שהגיעו מבתיהם חדורי מוטיבציה. לשמחתנו כשירות הצל"מ היתה גבוהה מאוד ושיטת ההחסנה היבשה הוכיחה את עצמה.

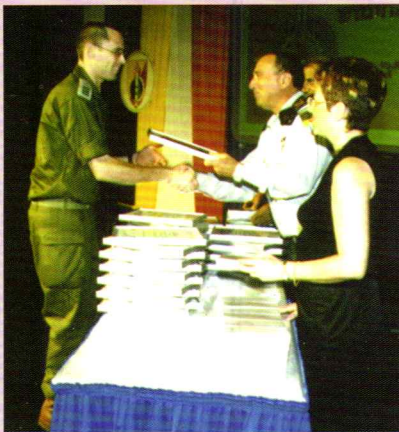
תוך כדי המבצע, החלה חטיבת הלוגיסטיקה להתכונן למבצע "היום שאחרי", שמטרתו המרכזית היא להחזיר את היחידות והצל"מ שהופשר לכוננות ולכשירות וזאת על ידי ביצוע טיפולים לכלל הצל"מ. שלב ההחזרה לכשירות התחיל בקליטת היחידות בימ"ח ובביצוע החזרה לכוננות. כן הכנו את הימ"ח בחלוקה לתחנות: רישום, פריקה, שטיפה, בחינה,

עבודה, צבע, זיווד ותחמושת. יש לציין לטובה את עוצבת "להבות האש" אשר היוותה דוגמה למופת ושמשה כמודל בקליטת חטיבה שגויסה. טיפולי ההחזרה לכוננות בוצעו ע"י הצוות הסדיר בשיתוף אנשי מילואים ובסיוע של חיילים מקורסים שונים מכלל הצבא.

השלב השני של ההחזרה לכשירות התמקד ומתמקד גם בימים אלה, בביצוע הטיפולים לצל"מ שהופשר, הנחת היסוד המרכזית להחזרה לכשירות קבעה, כי מחצית מהצל"מ שהופשר יסגר בהח"י ויפתח במהלך חציון א' של שנה"ע 2003. רבע מהצל"מ יבצע טיפולי ב' ביחידה והרבע הנותר יבצע טיפולי ג' ביחש"מ/מש"א ויסגר בהח"י.

לאחר מיפוי הצל"מ החלו הפיקוד והיחידות בביצוע בחינות וטיפולים בשילוב אנשי מילואים. יש לציין כי תוכנית החזרה לכשירות לא שינתה את מתאר תוכנית העבודה של הפיקוד אלא לרוב היוותה תוספת. במקביל לביצוע הטיפולים ברק"מ טיפלו היחידות גם ביתרת הציוד שהופשר למבצע, מרת"ח שהשתלב בצורה ראויה לציון במבצע סייע בפריקת הכלים במיון ובבחינת התחמושת. התחמושת שלא היתה במצב טוב הוחלפה ורועננה, מצל"ח נרתם אף הוא למשימה וסייע בהספקת חומרים וחלקי חילוף ואף החל ברענון צמ"שי החרום של היחידות. תהליך חשוב נוסף שבוצע במקביל בצל"מ הנו תהליך הפקת הלקחים מהמבצע והניתוחים הטכניים שבוצעו בסיומו כמדד למוכנות אופרטיבית.

יחש"מ דרום שימש כתומך מרכזי במבצע, הוא סייע בבחינת הכלים, בתיקוני דרג א' וכיום נמצא בשלבים מתקדמים של ביצוע טיפולי ג' ליחידות וזאת תוך המשך תמיכת הלחימה באזח"ע. נכון להיום, פד"מ סיים יותר משני שליש מתוכנית ההחזרה לכשירות,

סרן (מיל) אילן ליפשיץ מקבל תעודת הצטיינות מקחש"ר בשל פעילותו במבצע "חומת מגן" בה גילה אחריות רבה, מוטיבציה גבוהה ומקצועיות. אילן מהווה מודל לחיקוי והערכה באופן בו תפקד במהלך המבצע.

מכונאית נגמ"ש מצטיינת - נדיה סודויב, חיילת בודדה שהשתחררה לאחרונה.

חימוש פיקוד דרום זוכה בפרס האיכות הפיקודי

משפחות חילי יחש"מ שמשון שנהרגו בפיגוע בצומת מגידו הגיעו ליחש"מ לטקס התייחדות ולביקור ביחידות בהן שרתו יקריהם

פעילות סדנת צריפין באימוץ ביה"ס שקמים בראשל"צ

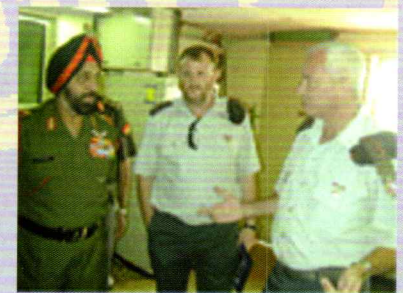
חיל החימוש חשף בפני בני נוער מכל הארץ את אמצעי הלחימה שמפותחים על ידו, בתערוכת "בשער" שהתקיימה בירוחם בחודש מרץ 2002.

טקס הענקת דרגות. ראש השנה תשס"ב.

עובדיה יוסף, מצטיין סדנת הרק"מ ביחש"מ שמשון

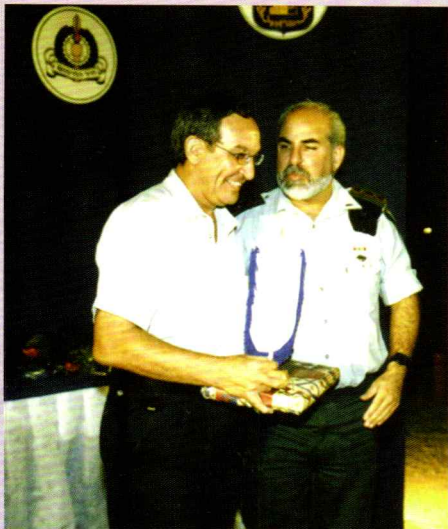
ביקור ראש אט"ל הודו ביחש"מ שמשון

ראש אט"ל, קחש"ר ומפקד בה"ד 20 בשיחה עם בוגרת קורס קציני חימוש. יולי 2002

מכונאיות בסדנת ישי

ערב יחידה בנס"א, נפרדים מתא"ל אבי עובדיה - מפקד היחט"ל היוצא.

רנ"ג אבנר בן ציון משרת בענף שדו"ת כבחון הח"י חיילי ומהווה סמכות טכנית עליונה בתחום ההח"י בצה"ל. אבנר עוסק אישית בביצוע החסנה, מדריך בבה"ד וביחידות השדה, מבצע סקרים מטכ"ליים ביחידות צה"ל. אבנר העלה רעיונות חדשים והצעות ייעול לשיפור שיטת החסנה. על פועלו, נאמנותו, חריצותו ומקצועיותו הוענק לו פרס ראש אט"ל למפעל חיים.

חלוקת פרסים למצטיינים ביחש"מ הגליל והגולן.

טכס החלפת פיקוד ביחט"ל. מימין לשמאל: המפקד היוצא, תא"ל אבי עובדיה, ראש אט"ל, המפקד הנכנס, תא"ל יעקב נקש.

קחש"ר מעניק שי לראש השנה לחיילים המשרתים בעזה.

טכס החלפת פיקוד בבה"ד 20. מימין - המפקד היוצא, אל"מ יהודה שלמון. משמאל - המפקד הנכנס, אל"מ מיקי בניון.

תמונה אחת שווה אלף מילים

חנוכת מרכז המורשת בבה"ד 20 היתה גם כנס וותיקים, אלה שהשתתפו באופן פעיל ביצירת מורשת החיל. בכנס נגשו אל"מים ותא"לים של החיל לדורותיו, ושמעו סקירה מודיעינית, הרצאות על פעילות חיל החימוש והיחט"ל, וקיבלו הסבר על השינויים הארגוניים המתבצעים כיום בצה"ל, ובעיקר באגף הטכנולוגיה והלוגיסטיקה. לאחר סיום בבה"ד והתרשמות עמוקה משיטות הלימוד המתקדמות, ולאחר ארוחת צהרים משותפת הצטרפו הותיקים לאורחי טקס חנוכת מרכז המורשת.

חיל החימוש נפרד מסאל"ם שפרשו לגמלאות. בטקס נכחו: קחש"ר, מפקד היחט"ל, מחש"פים ומפקדים. יולי 2002.

מרכבה סימן 4

עודד מרום

הביטחון דיין, הרמטכ"ל חיים בר-לב, אנשי הנהלת משרד הביטחון, חברי המטה הכללי והנהלת ומומחי משרד האוצר. כל המשתתפים בדיון תמכו בתוכנית ושר האוצר החליט בחיוב, לאמר: **מדינת ישראל תפתח טנק ותקים תעשיית טנקים, שתייצר טנקים עבור צה"ל וברבות הימים תייצר גם לצורכי ייצוא. היה זה חודש אוגוסט 1970.**

עם קבלת ההחלטה פורסמה על ידי הנהלת משרד הביטחון הוראת יסוד, ששימשה מאז כבסיס על פיו התנהלה תכנית ה"מרכבה". הוקמה מנהלת תוכנית טנק (מנת"ק) בכפיפות לעוזר שר הביטחון. מנת"ק נושאת באחריות כוללת לפיתוח, ליצור הטנק, ולהקמת והרחבת התעשיות. במפקדת חיל החימוש הוקמה, בכפיפות למנת"ק, רשות פרויקט טנק (רפ"ט) שעוסקת בתכנון ההנדסי של הטנק.

כמו כן נקבע כי המרכז לשיקום ואחזקה של הטנקים בצה"ל ישמש כמפעל ההרכבה של הטנק ומאתיים מפעלי תעשייה אחרים, בטחונית ואזרחית, יקלטו ידע חדש, יוסבו ויתאימו עצמם לייצור אלפי החלקים, המכללים והמערכות של טנק ה"מרכבה".

נקבעה מדיניות של פריסת הייצור המקומי על פני כל

הטנקים הראשונים השייכים למהדורה הרביעית, המשופרת והמשוכללת של טנק המרכבה כבר נמצאים ביחידות השדה הקולטות אותם. הדור הבא של הטנקים, מן הטובים בעולם, משתלב לאט לאט בפעילות המבצעית. בחודש אפריל האחרון נחשף טנק המרכבה סימן 4 לאמצעי התקשורת בארץ ובעולם, במין תזמון אבסורדי עם אסון כבד, בו נהרג בפיגוע חבלני מספר ימים קודם לטקס ההשקה של הטנק החדש, הממציא של התותח שבטנק - **אל"מ (מיל) אביאל רון** ז"ל, אתו נהרגו גם שני ילדיו. האסון לא הרפה את ידיהם של אנשי מנהלת פיתוח הטנק, שהמשיכו בלא הפסק לפתח, להשלים ולקדם את הכנסת הטנק לשירות מבצעי.

רקע הסטורי לייצור טנקי מרכבה בישראל

ההחלטה לתכנן ולייצר טנק מערכה בישראל התקבלה לאחר שנערך סקר מעמיק שבחן את היכולת הטכנולוגית והתעשייתית במדינה, את הכדאיות הכלכלית לעומת רכש, ואלמנטים נוספים. ממצאי המחקר העלו כי בהתבסס על תעשיות הקיימות בארץ ועל הידע הטכנולוגי והניסיון המצטבר של חיל החימוש, ובתוספת השקעה נוספת ברכישת ידע והרחבת תשתית קיימת במפעלים מסוימים, ניתן לבסס תעשיית טנקים בארץ, אשר תהיה כדאית כלכלית בראיה כוללת של המשק הישראלי, והטנק הישראלי יהיה טנק טוב ויתאים לצרכים הצבאיים שלנו ולתנאי זירת המלחמה המודרנית.

הנהלת משרד הביטחון והמטה הכללי למדו את הנתונים, דנו בהם, והחליטו להמליץ על ביצוע התכנית. משה דיין שהיה אז שר בטחון, רצה שההחלטה הסופית תתקבל על בסיס ראיה לאומית כוללת. הוא ביקש שצורכי המשק יובאו בחשבון ושההחלטה על ביצוע הפרוייקט תתבסס על שיקול הכדאיות הכלכלית בלבד. הוא העביר, לכן, את האחריות ואת סמכות ההחלטה למשרד האוצר. לאחר שלושה חודשי לימוד כינס שר האוצר דיון בראשותו, בהשתתפות שר

ראשוני טנקי מרכבה סימן 1 נופקו לצה"ל באפריל 1979 לאחר כ-9 שנים מהמועד שבו הוחלט על תכנית המרכבה. טנק המרכבה מתבסס על לקחי קרבות השריון של צה"ל, בכל מלחמותיו מאז מבצע קדש. את טנק מרכבה סימן 1 מייחדת התפיסה, המאפיינת את כל דורות המרכבה, שלפיה המיגון והשרידות הם המרכיב המרכזי בתכונות הטנק. מיגון הטנק מבוסס על שריון שכבתי היקפי ופריסת מערכות הטנק סביב הצוות באופן המאפשר ניצולן להגנה על הצוות והתחמושת, בנוסף לתפקידן היעודי. הדוגמה הבולטת ביותר לתפיסה זו היא חטיבת הכוח, הממוקמת בחזית הטנק.

וגדול, שיכלול את כל שירותי התקורה הנדרשים בפרוייקט כגון (עיתוד, רכש, שירותים משפטיים וכלכליים וכו'). נקבע

אלי"מ שחר קדשאי, מפקד מש"א 7100.

כי מנהלת התכנית תשתמש בתשתית הקיימת של משרד הבטחון וצה"ל כגון מרכז ציוד וחלפים, מנהל ההרכשה והייצור, יחידת היועץ המשפטי, יחידת היועץ הכלכלי וכו'.

התפתחות וצבירת נסיון בייצור טכנולוגיות רק"מ מתקדמות

"מעל 20 שנה אנחנו

מייצרים טנקים מסדרת "מרכבה" מספר אל"מ שחר קדשאי, מפקד מרכז שיקום ואחזקה 7100, "מאז הפך טנק המרכבה לכלי לחימה משוכלל שהלך והשתפר בעקבות פגיעות, לקחי קרב ואימונים, תאונות ותקלות שונות. הגירסה האחרונה - מרכבה סימן 4, הוא כלי מודרני שמונע על ידי יחידות כוח בעלת 1500 כוח-סוס. התכנון החדש התבסס על שיפור משמעותי במיגון, שרידות, ניידות וכוח אש. מש"א 7100 מרכזת בתחומה מגוון של טכנולוגיות ייצור מן המתקדמות בעולם. בכלל זה עיבוד פלדות, טכנולוגיית שריון ומערכות הנעה ואלקטרואופטיקה. ובעיקר, אוצר בלום של כוח אדם מנוסה ומיומן. במש"א 7100 מועסקים אזרחים, הנמצאים בתחום השיקום והייצור של רק"מ וטנקים עשרות שנים ומלווים בידיהם את התפתחות מערך השריון בצה"ל. לנסיון המצטבר אין שיעור, זוהי תשתית טכנולוגית לאומית אסטרטגית המהווה נכס שחובה לשמר.

העוצמה של המש"א היא היכולת הוורסטילית לעבור בין מצבים משתנים ולהתאים את המענה ברמת גמישות

אע"צ שמעון נחמיאס משרת במפעל הרק"מ כמנהל עבודה ראשי של ב"מ אוטומטיבי. במבצע "חומת מגן" פעל במקצועיות ראויה לשמה, הגביר את קצב פעולות האחזקה ושימש דוגמה ליעילות ולעמידה במשימות וביעדים. קחש"ר העניק לשמעון נחמיאס תעודת הערכה על פעלו ב"חומת מגן".

הארץ, כולל אזורי פיתוח, תוך שיתוף מירבי של התעשייה האזרחית וללא מונופול לתעשייה הבטחונית. נקבע כי הידע הטכנולוגי החסר ירכש בחלקו מחברות זרות, ובחלקו יפותח על ידנו במערכת הבטחון, במפעלי התעשייה ובמוסדות המחקר בארץ.

הסטוריה

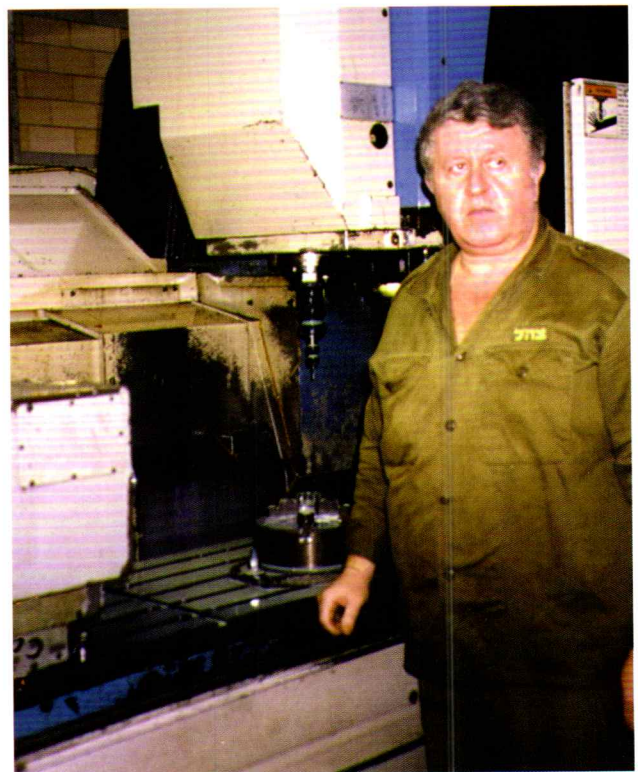
"התוכנית המקורית הייתה לפתח טנק שמבוסס בעיקרו על מערכות ומכללים קיימים", אומר אל"מ עמיר ניר, ראש רשות פיתוח הטנק. אולם כבר בשנות הפיתוח הראשונות עברה מנת"ק, בגלל אילוצי ידע, סיבות טכנולוגיות ודרישות מבצעיות, אשר התפתחו עם הזמן, לתכנון טנק חדיש, שהתבסס על

אלי"מ עמיר ניר, ראש רשות פיתוח הטנק.

מכללים מקוריים וחדשים. משימת הפיתוח עודכנה בהתאם, תוך בקרה כלכלית קפדנית.

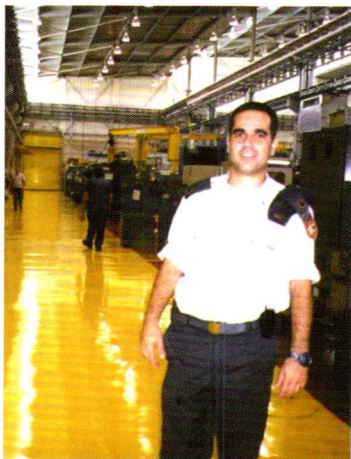
המגמה לקצר את זמן הפיתוח של הטנק יצרה שיטה מקורית של תהליך פיתוח מקוצר, תוך נטילת סיכונים מחושבים, שכוונה בהמשך "פיתוח טלסקופי". שיטה זו מתאפיינת בהחלת ייצור סדרתי לפני השלמת כל שלבי הפיתוח והניסויים, לפני השלמת כל תיקי הייצור ותוך התבססות על דגמים. בכוונה להקטין את ההשקעות הדרושות לייסוד ולניהול תעשיית הטנקים, הוחלט לא להקים ארגון חדש

מש"א 7100 - עובדים עתירי נסיון, מוקדי ידע, מקצועיות.

האופטרוניקה נמצאים בחזית הידע, משתתפים בשלבי הפיתוח של חבילה לוגיסטית לכל מערכת חדשה שנכנסת לשירות מבצעי, משתמשים בנסיון הנאגר זה שנים ממערכות קודמות - כדי לשפר, לייצל ולקדם את השירות והאחזקה. יש לכך משמעות של אמינות המערכות, זמני תיקון תקלות ומשמעות כספית, כל זה בא בעיקר לידי ביטוי בתכנון צב"דים", מתאר סא"ל חיים קלי מפקד מפעל האופטרוניקה.

רס"ן אשר מזרחי - מפקד בית מלאכה לייצור והנצלה במפעל הרק"מ מתפעל מן המקצועיות, החריצות וההתמדה של העובדים המיומנים והוותיקים במפעל. זהו מפעל ענק המטפל בכ-10,000 פריטים בו זמנית, מספק עבודה למאות מפעלים ומהווה מקור פרנסה למעלה מאלפיים משפחות.

רס"ן אשר מזרחי

"מרתק לראות אצלנו במפעל אופטרוניקה את החדש מול הישן", ממשיך סא"ל חיים קלי, "מערכות תצפית בנות 20-30 שנה בצד מערכות חדישות העומדות בקו ראשון של הציוד בעולם", במש"א 7100 הופכים את כל החלקים, המכללים והמערכות לטנק הטוב ביותר בעולם", מסכם אל"מ שחר קדשאי, במרכז קיימת היסטוריה גאה של ייצור טנק המרכבה לדורותיו, מחיתוך לוחות הפלדה ועד שהטנק יוצא בנסיעה. זוהי תרומה לכל מישור במדינה, לכלכלה, לבטחון, לציונות ולגאוה הלאומית". תהליך הייצור מלווה על ידי מהנדסי ובוחני חיל החימוש שמפקחים ובוחנים את ייצור המכללים במש"א, בתעשיות ובמפעלים האזרחיים בארץ ובעולם.

מרכבה סימן 4

טנק המערכה הטוב בעולם

על פיתוח סימן 4 הוחלט לפני שלוש שנים ובזמן קצר להדהים בוצע תכנון והחל הייצור בעוד שבטנק רגיל נמשך תהליך הייצור כ-10 שנים. החידושים שטנק מרכבה סימן 4 מציג נפרשים על פני כל מרכיבי האיכות של הטנק - השרידות, עוצמת האש והניידות, "הפילוסופיה שביסוד התכנון החדשני היתה שרידות הטנק ובטיחות אנשי הצוות", מסביר אל"מ עמיר ניר, "בטנק המרכבה סימן 4 הוכנסו מערכות שלא קיימות באף טנק אחר בעולם, לבטח לא בצורתן המלאה, שמטרתן להגן על אנשי הצוות".

הטנק עתיר במערכות מתקדמות וכל איש צוות פועל בסביבה ממוחשבת המפעילה מערכות ומספקת נתונים.

סא"ל אריה אברהם

וזמינות גבוהים. "בנושא ייצור המרכבה סימן 4, הראו העובדים את התכונה של התאמה מהירה לקלוט, ללמוד, ולתת שירות לכלי לחימה חדש וחדיש". משבח סא"ל אריה אברהם מפקד מפעל המכללים במש"א את עובדיו.

"אנחנו מייצרים את הטנק הזה כחול-לבן, הכל תוצרת הארץ", אומר סא"ל אלי מיימון, מפקד מפעל המרכבה, "זו הרגשה של עשייה לאומית, תרומה לבטחון הלאומי, מפעל המרכבה הוקם לפני 30 שנה, עם ההחלטה על ייצור טנק כחול-לבן. מאז כמה תשתית אנושית-טכנולוגית מפוארת, יש אצלנו אנשים העובדים במפעל מיום הווסדו, מהנדסים ופועלי ייצור, שאגרו נסיון וידע שלא קיים בשום מפעל בעולם. אנחנו מתמחים בריתוך פלדות שריון והקמנו בית ספר לריתוך, שהפך עם הזמן לבית ספר עבור כל צה"לי".

סא"ל אלי מיימון

במפעל המרכבה מבצעים עבודות עבור מפעלים גדולים, כגון עיבוד שבבים לחברת החשמל, מבצעים עבודות חיתוך שונות ומתקדמות, מפעילים מכבשים גדולים, וביחוד - יכולת תכנון וביצוע, שבאה לידי ביטוי בזמן הצורך הדחוף במיגון בתי הר-גילה, עמדות ממוגנות בתחילת האינתיפדה, תאים ממוגנים לדחפורים ועוד.

חלק רב מהיכולת המבצעית של כל טנק מודרני, בהם גם מרכבה סימן 4 הוא המערכות האלקטרואופטיות של הטנק. מפעל

האופטרוניקה במש"א 7100, בפיקודו של סא"ל חיים קלי נותנים שירות תיקונים ואחזקה למערכות התצפית ולמערכות לראיית יום ולילה. עם השנים חלה התקדמות עצומה בטכנולוגיה של ייצור מערכות אלה, אנשי מש"א 7100, מפעל

סא"ל חיים קלי

התאום עם ענף תוכנה היה חשוב והכרחי, הדבר התאפשר לאור העובדה שכל תכנון הטנק נעשה בתוכנת תכנון במחשב. לאורך כל התקופה, וגם היום, בתקופת ההרצה והניסוי של הטנק התקיימו ומתקיימות פגישות תאום שבועיות בדרג ענפי רפ"ט, ובדרג מנת"ק. המלאכה עדיין לא הסתיימה, יש עדיין בעיות ייצור יש בעיות מבצעיות, צריך לפתור ולהמשיך לבדוק. גם כשהטנק כבר נוסע מתבצעות בדיקות אמינות, הערכות ובדיקות שונות במערכותיו.

"אני מלא הערכה לאנשי הענף", אומר מצליח, "הם עברו ימים טובים וימי משבר, לילות של התלבטות על פתרונות טכניים, הכל בזמן קצוב, אסור לאחר ואין זמן לפתח תכנונים שיכשלו בייצור". המרוץ בתכנון היה גם נחלתם של אנשי ענף תוכנה ברפ"ט.

האלוף (מיל) ישראל טל - יוזם הרעיון, והאיש המניע את הפרויקט לאורך השנים.

רק"מ אחזקה אחזקה עם הכוחות הלוחמים

כדי לשפר את המענה האחזקתי לטנקי המרכבה החדשים, החליט חיל החימוש לתכנן רק"מ לאחזקתם בתנאי שדה. הרעיון הועלה בפני צוות מהנדסי רפ"ט ובתוך ששה חודשים הצליח צוות זה, בראשותו של סא"ל גיל אלתרמן ובשיתוף מדור צהר"מ ביחט"ל, להעמיד דגם ראשון. הכלי, על בסיס תובת מרכבה סימן 3, מצויד במנוף 43 טון/מטר, בכננת ראשית ובכננת עזר, מייצבים ומעדר עגינה, במנשא לנשיאת חטיבת כוח ובכל האמצעים הדרושים לאחזקה, לחילוץ ולגרירת טנקי המרכבה בשטח.

יתרונותיו של כלי זה הם הניידות והעבירות הגבוהה וכן המיגון של הצוות. כפי שטנק המרכבה שועט קדימה במהירות ובתנאי שטח קשים, יוכל גם הכלי המאחזק אותו להגיע לאותם המקומות במהירות תוך מתן מיגון הולם לצוות החימושי הנמצא בו. מדגים טכנולוגיה של רק"מ זה נמצא בניסויים וההצטיידות בו תבצע בעתיד.

המיגון והשרידות בראש סדר העדיפויות

העקרונות שהותוו בתכנון טנקי המרכבה לדורותיהם יושמו גם במרכבה סימן 4. מתן עדיפות למיגון ולשרידות, ניצול מערכות הטנק להגנה על אנשי הצוות (המנוע מותקן בחזית הטנק), אחסנת תחמושת במארזים מוגנים, כיובי אש אוטומטי, מערכת אב"כ על-לחץ ועוד. במרכבה סימן 4 המיגון הבליסטי הוא מודולרי ומספק הגנה יעילה יותר מול איומים חדישים, הן בכושר העצירה והן בהגדלת השטח הממוגן של הטנק. מעל לכל, כולל המיגון הבליסטי גם מיגון עילי. מערכת ההתראה לזיהוי איומים אלקטרומגנטיים היא דור מתקדם של קודמתה שבסימן 3.

סא"ל ברוך מצליח, משרת 15 שנה ברפ"ט, עוד כילד נהג לבוא לבקר את אביו שעבד במפעל המרכבה במש"א, חלם להיות מהנדס מכונות ולהשתתף בבניית טנק. כיום הוא רע"ן צריח ברפ"ט, עדיין מתרגש כשהוא נזכר בפעם הראשונה בה נסע הטנק החדש (אוקטובר 2000). "כל התהליך היה חוויה מסעירה", מספר סא"ל מצליח, "רק כשנה לפני כן התחלנו לפתח את נושא הצריח, בעוד שעל התובה כבר עבדו לפני כן".

נושא השרידות של אנשי הצוות היה בראש המשימה, התכנון היה שהצוות ילחם מוגן, שלא כמו בטנקים אחרים בהם אנשי הצוות "חשופים בצריח". שנה ורבע לאחר מכן התחיל הייצור. מהנדסי הענף השקיעו ימים ולילות בתכנון קדחתני כשמטרתם, להעמיד טנק ראשון לניסויי אג"מי תוך שנה. באוקטובר 2000 אכן נסע הטנק, מושלם על כל חלקיו, כולל תותח, כוונות, מקלעים ומערכת טעינה. "בשנה הזו עוד הספקנו לשנות את הצריח, ליעל אותו ולשנות את מידותיו", נזכר מצליח, "הצוות לוחם בטנק מוגן, עם הנדסת אנוש משופרת ועם נוחות מירבית לצוות".

המובילה בעולם. יכולת העקיבה האוטומטית שופרה משמעותית. המערכת מאפשרת ישום תורת לחימה יעילה יותר באיתור המטרות, חלוקתן בין המפקד לתותחן והשמדתן.

מערכות הבקרה התומכות בכוח האש מופעלות באמצעות צגים ומערכות הפעלה מתוחכמות, וכן מערכות עזר המסייעות למפקד בתקשורת נתונים יעילה וניהול קרב.

ניידות

טנק מרכבה סימן 4 מצוייד במנוע חדיש. זהו מנוע דיזל שעוצמתו 1500 כוחות סוס. המנוע נשלט על ידי מחשב המקושר למערכות הניהוג של נהג הטנק וכן לממסרת ההילוכים האוטומטית החדשה. המנוע וממסרת ההילוכים מהווים חטיבת כוח הנחשבת למובילה בעולם. העוצמה הרבה של חטיבת הכוח, בשילוב עם מערכת המזקו"מ החזקה מקנים לטנק יכולת תנועה ותמרון גבוהים. התקנת חטיבת הכוח החדשה בטנק המרכבה איפשרה לתכנן את התובה באופן ששיפר את ההגנה בחזית ואת תצפית הנהג.

לשיפור הנסיעה לאחור, פותחה מצלמה שבאמצעותה יכול נהג הטנק לצפות בעת נסיעה אחורנית ללא צורך בהכוונת המפקד או הכוונה מהקרקע.

"מרבית פיתוח ותכנון מערכות התובה נעשו על ידי מהנדסי הענף", מסביר סא"ל גיל אלתרמן, במקור קצין שריון שהשתחרר ולמד הנדסת מכונות באוניברסיטת בן-גוריון בבאר-שבע. התגייס לחיל החימוש ועסק בתכנון בפרויקט פומה ואכזרית, עוסק זה 14 שנה בתכנון רק"מ וכ-10 שנים בענף תובה בתכנון מרכבה. כיום הוא רע"ן תובה. "בסוף 1999 התחלנו לתכנן את מערכות התובה, לאחר ש-10 שנים לקח לתכנן את חטיבת הכוח. תכנונו גוף תובה חדש עם מיגון משופר, שמנו דגש מיוחד על מיגון הצוות, אין בתא הצוות שום חומר דליק, חלק מן המערכות תוכננו לייצור באלומיניום כדי לחסוך משקל, ולאפשר מיגון טוב יותר. בתכנון יושמו לקחים רבים מן הנסיון של טנק סימן-3 בקרב, ומרשים היה להוכיח כיצד צוות של מהנדסים צעירים בתחילת הפרויקט, גדלו עם הטנק והתמודדו בהצלחה עם האתגר. זה היה תכנון מהיר, ייצור מהיר, אנשים טובים והשקעה רבה מאד. כל זה הביא לטנק מודרני. ב-14 חודשים הצלחנו להגיע מתכנון בוסר לטנק נהדר שפועל ביעילות. בזמן קצר ביותר הצליח הצוות הזה לתכנן ולייצר את רק"מ האחזקה, המהווה שיפור משמעותי בביצועיהם של אנשי החימוש בשדה הקרב.

עוצמת האש

הטנק מצוייד בתותח 120 מ"מ, דור מתקדם של התותח שפותח למרכבה סימן 3. התותח החדש מאפשר לירות תחמושת רבות-עוצמה ובעלות כושר חדירה מוגבר. התחמושת התורנית של התותח מאוחסנת בתא ממוגן שמאפשר הגשה חצי-אוטומטית של סוג התחמושת הרצוי לטען. מערכת בקרת האש החדשה של הטנק כוללת רכיבים חדשים ויכולותיה גבוהות ביותר בתחום טווחי הגילוי והרכשת המטרות. מערכת ראיית הלילה מבוססת על הטכנולוגיה

מרכבה סימן 4, היבטים כלכליים

מקורות הרכש והייצור

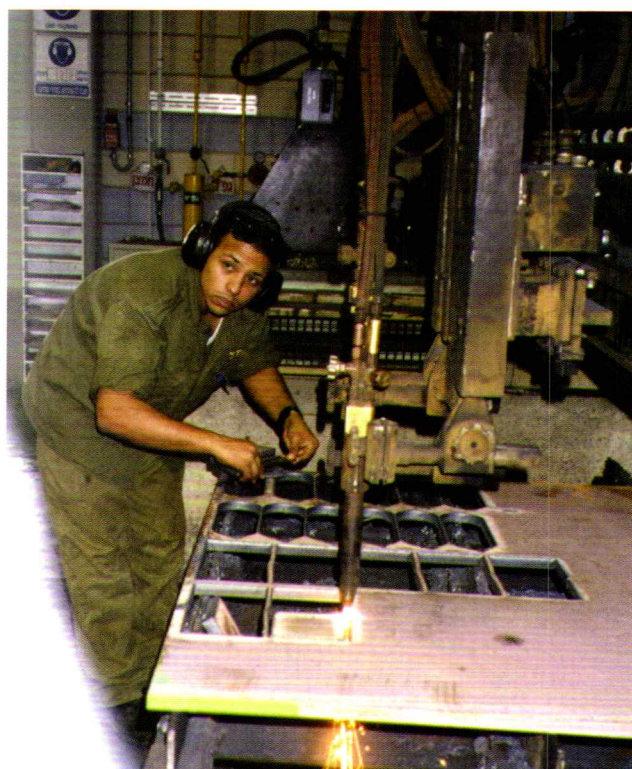
בייצור הטנק נוטלים חלק כ-200 מפעלים (קבלנים ראשיים וקבלני משנה). בין היצרנים הבולטים נמנים אלביט-אל אופ (יצרני מערכות הבקרה), צה"ל (בנייה, הרכבה ובחינת הטנק על מערכותיו), תע"ש (תותח, מיגונים וממסרות), אורדן (יציקות שריון), רמתא (מיגונים). חלק הארי של הייצור מתבצע במגזר הפרטי והיתר בצה"ל ובתעשיות שבעלות המדינה.

כדאיות כלכלית

ייצור טנק המרכבה הוכיח את עצמו ככדאי מהבחינה הכלכלית בהשוואה לרכש טנקים זרים מאותו דור טכנולוגי. יתרון זה נמשך גם במרכבה סימן 4 שמחירו נמוך במידה ניכרת ממחירי טנקים מקבילים בעולם.

פרט למדדים כמותיים ישירים, ראוי לרשום לזכות הפרוייקט תרומות עקיפות נכבדות למערכת הביטחון ולמשק הישראלי ובהם:

- * תרומה לתעסוקה: כ-2500 משרות מזוהות במישרין עם הפרוייקט ולפי מכפילי תעסוקה אופייניים לענף כ-2000 איש נוספים מועסקים במעגלים קשורים.
- * פיתוח טכנולוגי ותעשייתי שאיפשר:
- * יצוא טכנולוגיות, חלקים ומכלולים שפותחו עבור המרכבה בעשרות מיליוני דולרים בשנה.
- * החלפת יבוא: הופסק כליל יבוא טנקים מחו"ל וגדל הייצור המקומי של חלקי חילוף לרק"מ אחר של צה"ל.
- * יישום טכנולוגיות של המרכבה בהשבת רכב קרבי משוריין ובכלי נשק אחרים של צה"ל.
- * תעשיית המרכבה איפשרה הנצלת מאות טנקים ותומ"טים.

קליטה נכונה

סרן איתן דן - ר' מנהלת פיתוח הדרכה סימן 4

סרן איתן דן והמדריכים

נקלטים בשטח

רס"ן ניר כהן - קח"ש חט' עקבות הברזל

החטיבה תקלוט את סימן 4 ביוני 2003, כרגע מלווה חוליה טכנית את הטנקים הנמצאים בניסוי. בחוליה 6 אנשי חימוש ובראשם סמל טכני, הם נותנים מענה אחזקתי לטנקים. החוליה רכשה מקצועיות דרך השתלמות בבה"ד 20 ובמפעלים אזוריים הקשורים למרכבה. בהמשך תהליך הקליטה תבוצע הסבה לאנשי החימוש, לאוכלוסיית הבוחנים ולסמלים הטכניים, תהליך של יותר משנה במהלכו ירכשו האנשים מקצועיות.

הטנק הוא אמין, יש לו יכולות מתקדמות, בנושא אחזקה הוא מודרני לגמרי, צב"ד יכול לאתר תקלות בזמן קצר.

רס"ן ניר כהן התגייס כמכונאי נגמ"ש, משרת 11 שנים בקבע, למד הנדסאי מכונות, שימש ע"י קח"ש בשבטה, מפקד סדנת בית אל. נשוי ואב לשניים, גר במודיעין.

טנק המרכבה סימן 4, דור רביעי לטנקי מרכבה שתחילתם לפני 23 שנה (מרכבה סימן 1) הוא מהמשוכללים בעולם. 65 טונות של פלדה ומערכות מתקדמות, מנוע דיזל בעל 1500 כוח סוס, מלה אחרונה בתחום המיגון, בקרת אש, שרידות וניידות. קפיצת מדרגה בכל הקשור לטכנולוגיה ואחזקה. במרכבה סימן 4 השתנתה תפישת האחזקה כליל. נעשתה חשיבה מחודשת לגבי בעלי המקצוע ואחריותם לתיקון תקלות, והוחלט להגדיר שהאחזקה תתן פתרון למערכת, כל מערכת תאוחזק על ידי בעל מקצוע אחד, שיתן מענה מלא באיתור התקלה ותיקונה.

על פי תפישה זו, פעלו רפ"ט, בה"ד 20, ומנת"ק להגדרת בעלי מקצוע, והוגדרו 3 בעלי מקצוע - טכנאי מערכות נשק

וצריח, טכנאי מערכות בקרה ותצפית וטכנאי מערכות הנעה בתיבה ובחטיבת הכוח. שלושת אלו החליפו את בעלי המקצוע המסורתיים - חמש צריח, חשמאלי, מכונאי ובק"ש (טכנאי מערכת בקרת אש). כאן נכנסת לפעולה מנהלת פיתוח ההדרכה למרכבה סימן 4.

בעבר נהגנו להדריך לפי דיסציפלינות, ועתה ביצענו חשיבה מחודשת לחלוטין על רציונל ההדרכה למרכבה סימן 4, והקורסים נבנו על פי רצף התהליכים ולא על פי מקצועות. חומר ההדרכה ומבנה השעורים הוא לפי זרימת התהליכים, שיטה זו פישטה את תהליך ההדרכה ואת איתור התקלות. קל יותר להבין את התהליך לפי זרימה כרונולוגית. סגל המנהלת נבחר מבין מצטייני מדריכי הבה"ד לתחום סימן 3 ומערכות דומות, והם קבלו הדרכה בשני מסלולים - מסלול פיתוח הדרכה, והסמכה לטנק סימן 4 ע"י מהנדסי רפ"ט והתעשייה.

סגל המנהלת מבלה כבר מספר חודשים עם המרכבה בשטח, בבאלי"ש. עם השינוי של בעלי המקצוע עברנו ל-3 צוותים העוסקים בפיתוח מסלולי הכשרה (07, 09, 10 וכו'). אנחנו מוכנים עם כל תוכניות ההכשרה, יודעים כיצד יראו כל הקורסים, הגדרנו את אמצעי ההדרכה, ועוסקים בפיתוח מיומן לאיתור תקלות. שנה לאחר תחילת הפעילות נעשה שולחן עגול לבחינה ותיקוף ההכשרות.

סרן איתן דן יליד ירושלים, למד באורט בכרמיאל בעתודה טכנולוגית כהנדסאי מערכות בקרה. התגייס ב-1991 לחיל החימוש כחמש צריח ושרת בגדוד סער בעוצבת ברק עם טנקי מרכבה 3. הצטרף לסגל ההדרכה בבה"ד 20 כמדריך חימוש מרכבה וב-1993 צורף לצוות פיתוח הדרכה בבה"ד 20. השתתף בקליטה הדרכתית של צוות "מנת"ק, בשנת 1998 מפקד גף פיתוח הדרכה בדרגת רס"ר וב-99 סיים קק"צ בדרגת סרן. בעל תואר שני בניהול מערכות מידע. במרץ 2001 ר' מנהלת פיתוח הדרכה מרכבה סימן 4. נשוי + 2, גר במודיעין.

חתימה תמידית למקצועיות

רס"ן יניב חדד - מפקד סדנת הרק"מ ביחש"מ שמשון

אצל החייל / נגד. היכן שיש השקעה וישנה חונכות ניתן גם לראות תוצאות, ומי שלא ישקיע בתחום, יעדיף לפתור את הבעיות לבד ולא לחנוך ולהפגין סובלנות כלפי פיקודו שלא יתלונן שאין דור המשך או שהעבודה רבה... ברור שגם לוותק בתפקיד ולניסיון חלק מכריע בבניית המקצועיות, ככל שנתחכך יותר במקרים ותגובות, בדילמות כך נתמקצע.

הצעות ייעול:

הגשת הצעות ייעול הינה פועל יוצא של מקצועיות, ואם אינך מקצועי לעולם לא תוכל להציג הצעת ייעול בתחומי אחריותך. שכן, ע"מ לייעל אותה חייב להכיר את התהליך ואת המקצוע באופן יסודי ולרדת לפרטים.

הדרכות מקצועיות / הוראות טכניות / קחש"ר: הרקע העיוני מלווה המקצוע לאורך כל הדרך, הן בשלב ההדרכות המקצועיות שמבוצעת אחת לשבוע והן דרך למידת הוראות טכניות וקחש"ר. המקצועיות ברמה הגבוהה נמדדת ביכולת שלנו להגיב להוראות הטכניות ואף לשפוט.

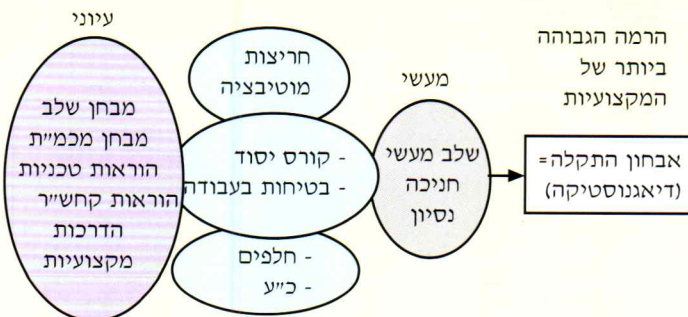
כ"ע וחלפים:

הם הצלעות הנוספות של משולש האחזקה. כאן לטעמי, המקצועיות הופכת למקצוענות בבקיאיות של בעל המקצוע בתקנים של כ"ע וחלפים והתאמתם לצרכים היכולת להשפיע עליהם על מנת לתת מענה מקצועי וטוב יותר.

בטיחות בעבודה:

חלק בלתי נפרד מהמקצועיות, היא הבנת הוראות הבטיחות. הוראות קחש"ר ויישום הנחיות בשטח הינם מקצועיות לשמה ואף אומר "בטיחותי הוא מקצועי" ככל משמעות שאומר הכל.

מעגלי המקצועיות:

לסיכום נגתי בכמה מרכיבים שלדעתי בונים את המקצועיות שכל קצין חימוש / מפקד באשר הוא צריך להתייחס ולבחון כיצד ניתן לשפרם ולמסדם ע"מ לשפר את המקצועיות ביחידתו ובעצם אמרנו "להסתכל רחוק, לעבוד רחב ולרדת לפרטים".

"מי הוא מומחה? המומחה הוא בן אדם שהפסיק לחשוב. הוא יודע" (פרנק לוי רייט).

העולם הטכנולוגי המתפתח, מציב אתגרים לבעל המקצוע. בתחום אחזקה לא עוד פטיש 5 ק"ג אלא מכשור מדויק, לצורך מתן פתרונות לאמל"ח. מפקד הסדנה הינו מומחה בניהול מומחים כל נדרש ל"פרופסיה" בתחום עיסוקו ולא די במתן פתרונות אחזקה, אלא נדרש בכושר חניכה ויכולת הדרכה לפיתוח דור ההמשך.

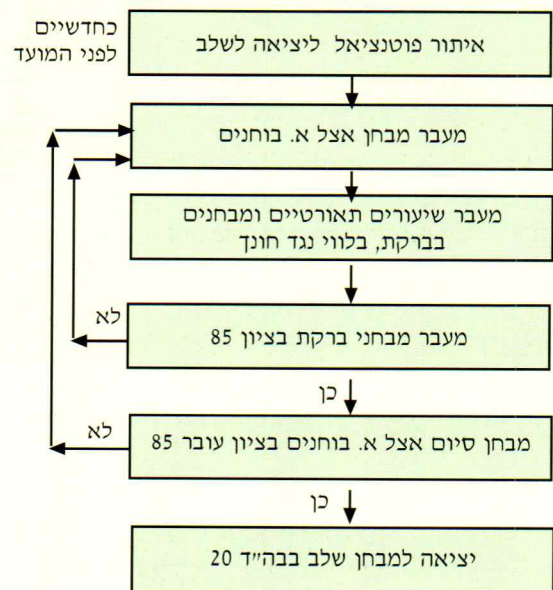
מהי מקצועיות? נושא מורכב מאוד לכל הדעות, האם החלפת גלגל מרכוב בהצלחה מעידה על מקצועיות? או מעבר מבחן שלב בציון גבוה? מה זה ציון גבוה? אולי ביצוע אבחנה של תקלה (דיאגנוסטיקה) מעידה על מקצועיות? ובכן, הרהרתי בשאלות אלו והגעתי למסקנה החד משמעית כי מקצועיות הינה מונח מורכב המתכלל את כלל היכולות הנדרשות למקצוע הן המעשיות והן העיוניות.

מעגלי המקצועיות:

עם מקצועיות לא נולדים - זה לא כשרון, מקצועיות נרכשת על ציר הזמן. יש שלוקח לו יותר זמן ויש פחות. על ציר הזמן יש השפעה ליכולות - אינטליגנציה קוגניטיבית לתכונות האישיות של האדם - חריצות, מוטיבציה, השקעה, וגורם החניכה, כלומר מי שחונך את בעל המקצוע, אם בכלל. ע"מ לעודד ולטפח מקצועיות על המפקד / קצין החימוש להשקיע לאורך זמן ולא נקודתית. לקיים תוכנית ולהקים צוותי שיפור העוקבים אחר "תחנות" במקצועיות על ציר הזמן.

מבחני שלב / מכמ"ת:

במהלך למידה וצוות שיפור ביחש"מ הגענו לתובנות שהאחריות למעבר מבחן שלב הינה בלעדית של מפקד החיל / הנגד וכי יש לבצע בקרה על התהליך, בקרה אובייקטיבית (א. בוחנים) וקבענו תהליך כלהלן -

מקצועיות / ניסיון:

לחניכה המקצועית חשיבות קריטית בבניית המקצועיות

בית הספר אורט "עמנואל"

רס"ב משה חושקל

**הצבא שלנו יש לו שליחות לא רק בימי
מלחמה - אלא גם ואולי ביחוד לימי שלום.
הוא צריך לעצב דמות הנוער ועל ידי כך -
דמות העם. " (דוד בן גוריון)**

בית הספר התעשייתי צבאי אורט מחנה עמנואל חוגג השנה
30 שנות פעילות, בית הספר ממוקם במתחם יחסי"מ מרכז,
פועל בניהול של רשת אורט ובפיקוח של משרד העבודה.

פעילות בית הספר החלה בשנת 1972 כפרויקט חינוכי שנועד
לקלוט נערים אשר נשרו מבתי ספר עיוניים ולתת להם
מסגרת לימודית, עיונית ומעשית ע"י הקניית ידע והשכלה
כללית, הכשרה מקצועית וסלילת דרכם לגיוס לצבא
להתפתחותם וקידומם בעתיד.

אלי"מ (מיל) נחמן ורד המשמש כיום מזכיר העמותה לסיוע
לנוער במסגרת צה"ל על שם סא"ל משה דגני ז"ל, החל את
תפקידו כמפקד סדנה גייסית (ג'וליס) בשנת 1974 וכבר
בתחילת דרכו שם לעצמו מטרה לטפח את הנערים על ידי
הקניית ערכים והשלמת השכלה. את רוח העשייה בתחום
טיפוח הנוער שאב נחמן מסא"ל דגני ז"ל שהיה מייסדה של
העמותה ואשר הקדיש ממרבית זמנו בטיפוח הנוער.

בשנת 1978 הוחלט להרחיב את המסגרת בשל גידול
במספר הנערים הנקלטים. באותה שנה נבנה בית הספר
בעזרתם של שני תורמים אשר תרמו חלק נכבד מעלויות
הבניה, בנוסף למימון שניתן ע"י משרד העבודה, רשת
אורט וצה"ל.

המבנה החדש הוקם על פני שטח של 2000 מ"ר הכולל
בתוכו סדנאות לימודיות וכיתות לימוד.
על פי דבריו של מר אברהם אוסלנדר מנהל בית הספר
מיום היווסדו, כשהוקם בית הספר הוא מנה בסך הכל
50 תלמידים בארבע כיתות לימוד, כאשר כל שנה מתווספים
50 תלמידים חדשים. כיום מונה בית הספר 260 תלמידים
(בנים ובנות) הלומדים ב-14 כיתות לימוד במסלול ארבע
שנתי במגמות מכונאות רכב, חשמל רכב, אוטוטרניקה
ומנהל טכני.

ראוי לציין את סגל ההוראה והצוות היעוצי של בית הספר
שמשקיע ימים כלילות בתלמידים כולל ביקורים בבתי
של התלמידים ובתמיכה בהם בשעות שמחוץ לפעילות
בית הספר וכל זאת על מנת להביא את התלמידים לקו
הסיום.

מדי שנה מסיימים בבית הספר כ-50 בוגרים כאשר 14
תלמידים ממשיכים ללמוד בעתודה טכנולוגית בבתי ספר
ברחבי הארץ לדיפלומת טכנאי / הנדסאי.

החל בשנת הלימודים תשס"ג תלמידי בית הספר לא
יצטרכו ללמוד במסגרות חיצוניות אלא ימשיכו ללמוד
בבית הספר בכיתה חדשה שנפתחה בשנה"ל תשס"ג.

עמותת חיל החימוש

אל"מ (מיל.) דוד שילה

סניף צפון

ועד העמותה החליט על פתיחת סניף במרחב הצפון. כמנהל הסניף מונה אליים (מיל.) שאול סלומון. ניתן לפנות אליו בכל נושא הקשור לעמותה, טל. 04-8442966.

טיפול הקשר עם המשפחות

גם השנה קיימנו, בארגון מלא של מקחשי"ר ובה"ד 20, יום כיף לכ-90 ילדי חילי החיל, אמהותיהם וסבותיהם. האירוע התקיים במרכז הספורט בראשון לציון, בעזרתו האדיבה של חברנו משה פרנקל, מנהל המרכז.

בתמיכה כספית של העמותה, מקחשי"ר חילקה שי לראש השנה לכל אחת מהמשפחות השכולות ולא למנות החיל.

סיוע למקחשי"ר ולחיילי החימוש

לקראת ראש השנה קחשי"ר ויו"ר ועד העמותה חילקו שי צנוע לכ-1000 חיילי חימוש המשרתים בקוי העימות. פיקוד המרכז קיים ב"יד לשריון" טכס הצדעה לחיילי החימוש שהשתתפו במבצע "חומת מגן". העמותה נרתמה למצוא תורם שממן שי לכל אחד ממאות החיילים שהומלצו ע"י מפקדיהם.

ביוזמת תורם ותיק לעמותה התחלנו בפרויקט מימון כרטיס טיסה לחו"ל, לכל חייל בודד ("טהור") המומלץ ע"י מפקדיו, כדי שיבקר את הוריו המתגוררים בחו"ל. עד היום, במסגרת פרויקט זה, יצאו כבר 5 חיילים ועוד היד נטויה.

אל"מ (מיל.) דוד שילה מעניק כרטיסי טיסה לדימיטרי נמירובסקי ולאלכסנדר גולדברג.

גיוס חברים לעמותה

אנחנו משקיעים מאמצים לגייס, מבין אלפי הגימלאים של חיל החימוש, חברים נוספים לעמותה. החשיבות הנה גדולה כיוון שרק עם תוספת חברים ותורמים נוכל לממש את תוכניות התמיכה והסיוע שלדעתנו חשוב לתת לקהילתנו. אנו פונים לכל אחד מכם להשקיע קצת מזמנו ולגייס לפחות חבר נוסף לעמותה או לצרפו אלינו, או לתרום לעמותה. פרטים נוספים ניתן לקבל דרכי או דרך דליה ביתן.

בחודשים האחרונים עסק ועד העמותה, באינטנסיביות, בנושאים הבאים:

הנצחה

בעזרת העבודה המאומצת של "מפעל הרכב" (מש"א 7100), בוצע שינוי יסודי באופן חבור לוחות שמות הנופלים שבאתר ההנצחה החיילי בנתניה.

ייצור אוגדני החללים, אסוף התמונות, מכתבים ותעודות ממשפחות חילי החיל מתבצע כמשימה חשובה בענף קד"ץ שבמקחשי"ר וייצור האוגדנים והכוננים הנדרשים לכך עומד להסתיים בימים אלה עבור כל חילי החיל.

על פי הבטחת קחשי"ר, הוכנס ספר תורה לבית הכנסת שבשכונת העמותות בבאר שבע, לעילוי נשמת החיל רונן מסיקה ז"ל בן ג'וליה ויהושע מסיקה. הספר נתרם ע"י משפחת קרסו ובין התורמים הנוספים נכללים משפחת מסיקה, חברות וחברים מבין המשפחות השכולות והאלמנות התומכים ומסייעים בקביעות את צרכי העמותה.

בני משפחה מעיינים בספרי ההנצחה

מורשת

מרכז המורשת החיילי שנפתח בטכס רב משתתפים בה"ד 20 פתח צוהר אל עברו המפואר של חיל החימוש בכל שנות קיומו. מאז פתיחת מרכז המורשת, העמותה, בעזרת מקחשי"ר ובה"ד 20, ארגנה מספר בקורי קבוצות גמלאים שסיירו ונהנו מהתכנים והאירוח. אנחנו ממליצים לכל אנשי החימוש ומשפחותיהם לבקר במרכז המורשת החיילי. לצורך תאום הביקור ניתן להתקשר לדליה ביתן 03-7377671 או 056-258094 או לח"מ 03-6191072 או 058-942404. בחודש יולי קיימנו כנס גימלאים של מרחב הצפון. הכנס התקיים במחנה "שמשון" בתמיכה ועזרה מלאה של יחש"ם צפון ולהם מגיעה כל התודה. בכנס זה כללנו גם הבעת תודה והערכה לחילי החימוש ממרחב צפון אשר השתתפו במבצע "חומת מגן".

נמשכות ההרצאות על מורשת החיל ליחידות חימוש (גש"חים / פלק"דים) המבקשים זאת. ההרצאות ניתנות ע"י חברנו שניידר יעקב.

מרכז מורשת חיל החימוש בבה"ד 20

רס"ן פרץ בכר

רגע הסטורי - האלוף (מיל) עמוס חורב לוחץ את ידו של האלוף (מיל) ישראל טל (טליק).

מורשת חיל החימוש מבוססת על תלכיד מיוחד במינו של סיפורי קרב השזורים בפרקי מערכות ישראל, יחד עם תאורי שגרות האמונים ופעילות האחזקה השוטפת של בין המלחמות, כאשר, אל כל אלה, מצטרפים תהליכי פיתוח טכנולוגיים ששינו מן הקצה אל הקצה, את איכות מערכות הנשק שניתנו בידי הלוחם הישראלי. לצד הישגים אדירים בתחום האחזקה, כמו, העובדה שבמלחמת יום הכיפורים, תוקן כל טנק, בממוצע, פעמיים על ידי סדנאות החימוש, מה שאפשר את קיום רצף ותנופת המלחמה, יכול החיל להתגאות במאות פיתוחים של מערכות נשק שהעלו את איכותן ורמתן באופן משמעותי ששיאם, טנק המרכבה הנחשב על ידי קהילת המומחים הבין לאומיים, בין הטובים, אם לא הטוב, בטנקי העולם. האינטגרציה באחריות לאחזקה מחד ולפיתוח טכנולוגי מאידך, איננה מקרית ובוודאי לא אוטומטית, עובדה שברבים מצבאות העולם כלל לא מקובלת. מייסדי חיל החימוש, יחד עם מפקדי צה"ל באותם ימים, הניחו את היסוד לתפיסה שהגורם האחראי לתורת האחזקה ולביצועה, הינו בהכרח, מי שיופקד גם על הפיתוח הטכנולוגי. הפילוסופיה שעמדה מאחורי תפיסה זו הייתה, שרק בדרך זו, ניתן להבטיח שבנוסף לדרישות המבצעיות של מערכת הנשק המפותחת, יהיה הציוד אמין ונוח לאחזקה. החסכון בכח אדם הנדסי שכה נדיר במקומותינו, כמו גם קיצור בתהליכי תיקון מגרעות ופיתוח שינויים ושפורים בציוד שכבר נקלט, היו

קטליזטורים נוספים להצדקת אחד האחריות. הניסיון המצטבר של עשרות השנים האחרונות, בהשוואה לניסיונם של צבאות אחרים, רק הוכיח עד כמה נכונה הייתה השיטה.

"הפיתוח, כמו נכפה על חיל החימוש", זוהי אמרה שיש מאחוריה הרבה אמת. הנסיבות הפוליטיות בתקופות השונות שהתבטאו בהטלת אמברגו על ציוד צבאי, מנעו מישראל אפשרות של רכש נשק מודרני ואיכותי. חסר ברירה זה, היה אחד מהמניעים לבניית תשתית פיתוח בחיל החימוש ויצירת חבר מהנדסים מהטובים בעולם. אולם, לנסיבות הפוליטיות היו גם השלכות נוספות, מאוד משמעותיות לחיל החימוש. אלה יצרו בליל של מקורות אספקה של ציוד, מיושן ברב המקרים. התוצאה, הייתה, צורך להתמודד באחזקה מול מגוון בלתי מתקבל על הדעת של סוגי ציוד עם כל המשמעותיות של הכשרות, חוסר סטנדרטיזציה בחלפים ועוד ועוד.

לכל אלה מתייחס מרכז המורשת. רק צירוף של כל מרכיבי הפסיפס מאפשר לקבל תמונה כוללת, אף כי גם מורכבת, על חיל החימוש. מטבע הדברים, תופסים סיפורי הקרבות את מרכז הדברים, תרתי משמע. ספורים אלה, על האדם במרכזם, מביאים לידי ביטוי עילאי את הצרוף בין שני מרכיבי הביטוי שדבק ב"חימושיניק" - "הלוחם הטכנולוגי", ביצוע אחזקה במלחמה ובמקרים רבים תחת אש, כשלפעמים חיילי

משמאל לימין: האלוף (מיל) עמי סגיס, תא"ל (מיל) אלי אהרוני, רס"ן פרץ בכר.

התמונה בסמוך - שער הכניסה למחנה טרזינשטט. משמאל - גיטו וורשה 1943, הגרמנים שולחים את יושבי הגיטו למחנות ההשמדה.

להיות עם חופשי בארצו

משלחת שוחרים לפולין תשס"ב

סא"ל יוסי ספיר

תלמידי המכללה במצעד החיים

המסע לשם...

שרן איתי אבישר

"פתאום זה מכה בך, הנה מיידאנק. תמיד ידעתי שהכל אמיתי. הרי סבי וסבתי הינם ניצולי שואה שכל משפחתם נרצחה ע"י הנאצים וסבא תמיד מספר את סיפורו ואיך ניצל. עכשיו פתאום זה מכה בך: הסיפורים, הסרטים - הכל קרה פה בשערים בהם עברנו. נכנסו מליוני יהודיים בדרכם האחרונה וללא כל טיפת אנושיות וחמלה נטבחו, נרצחו והובאו לחנק. בתוך חדרי הרצח ההמוניים יכולתי כמעט לשמוע ולראות את הילד הקטן שעכשיו מופרד מאימו אשר מובלת לתאי הגזים בצרחות, ואיש אינו שומע. כמעט וחשתי את המחנק. את הרעב. את הייאוש שאחז ב"אסירים", אבל יותר מכל את תחושת ההשפלה.

ההשפלה על גילוח הזקנים, על אובדן צלם אנוש. ביציאה משערי מיידנק אני חש תחושת אשמה: הנה אני יוצא ומשאיר מאחורי את כל הזוועה הזאת. יש לי רצון עז להעלות את המקום באש ולחסל אותו. הרי מיידנק ניראית כאילו ורק צריך להרים את תקע החשמל ואפשר לשוב ל"עבודה". אבל לא - מקום זה ושאר מחנות ההשמדה, אלפי קברי האחים וערמות השיער, הנעליים, המזוודות שנערמו ואין ספור הרי העפר ובורות הירי יעמדו ככתם שחור גדול בחיי היום יום של המדינה הגרמנית ושותפיה למעשה האימים הזה.

כנר לרגלי האומה היהודית הציונית - "להיות עם חופשי בארצנו, ארץ ציון וירושלים".

מסע כדוגמת המסע לפולין גורם לך לעשות חשבון נפש לגבי עצמך. הרי כולנו רואים עד היום בטלוויזיה תמונות מזוויעות של ילדי רואנדה הרעבים ומעבירים ערוץ כאילו ולא "קרה כלום".

המסע חזק אצלי את תחושת האמונה בצדקת דרכנו - היום אני מבין יותר מבעבר למה עלינו להיות ציוניים, למה עלינו להחזיק בחזקה בארץ ישראל ולמה אנחנו צריכים צבא חזק.

אני רוצה להודות על ההזדמנות שניתנה לי לקחת חלק במשלחת זו - אין לי מילים לתאר את הגאווה שאחזה בי כאשר צעדנו כצבא בשערי מחנה ההשמדה אושוויץ כשאנו לובשים את מדי צה"ל ומניפים את דגל ישראל. ואם יורשה לי להמליץ, אני יודע כי מסגרות התקציב כיום הן נמוכות אולם ישנה חשיבות גדולה בעיני לשלוח מספר רב של נציגים למשלחת זו: קצינים, נגדים ואנשי מילואים גם כדי להעצים את זיכרון ששת המיליונים שנרצחו וגם כדי לחזק את תחושת השייכות.

ב-4 לאפריל 02 יצאה משלחת שוחרים, זו שנה שניה, לפולין. השנה מנתה המשלחת 35 משתתפים וכללה שוחרים, נגדים, מורים מלווים, בפיקודו של מפקד המכללה סא"ל יוסי ספיר. המשלחת יצאה במסגרת משלחות נוער של משרד החינוך, בליווי מדריך, מאבטח, רופא, ואנשי עדות שסיפרו את סיפור הישרדותם על רקע מחנות הריכוז וההשמדה. תלמידי המכללה ביקרו בבית יאנוש קורצ'ק, עברו סיור מודרך בגיטו ווארשה כולל מסלול הגבורה, סיור מודרך בגיטו לובלין, וסיורים בשלושה ממחנות ההשמדה הגדולים ביותר: טרבלינקה, מאיידנק ואושוויץ. את הטכס המרכזי באתר ההשמדה מאיידנק ביצעה המכללה. הטכס היה צבאי ומרשים במיוחד, כאשר על רקע ארובת האימים העצומה בגודלה, מתנוססים דגלי ישראל והתלמידים והסגל במדי צבא הגנה לישראל נושאים דברים לזכר הנרצחים ושרים בקול גדול את התקווה. שיא המסע היווה "מצעד החיים" באושוויץ, בו השתתפו התלמידים והסגל המלווה, ושיאו בטכס המרכזי בראשות שרת החינוך הגברת לימור ליבנת, ומפכ"ל המשטרה מר אהרונישקי.

חיל החימוש מוביל האיכות של צה"ל

המכון ללימודי איכות מתקדמים (המלא"ם)

פורסם בבטאון האיכות של חיל החימוש

כחלק מעבודת המטה לעיצוב מערך האיכות באיגום תומכי הלחימה, סוכם ע"י סגן ר' אט"ל, על בחינת מערך הדרכה אחוד לאיכות, לבטיחות ולאיכות הסביבה באט"ל. במחצית השנייה של שנת 2001, הוביל קחש"ר צוות משימה בראשות רע"ן הנדסת איכות ביחט"ל ובהשתתפות בה"ד 20, מנהל הבטיחות ונציגי החילות, שעסק בבחינה ובעיצוב מערך ההדרכה לאיכות באט"ל. הרעיון שהתגבש, נותן מענה לקיום גוף אחד, הפועל תחת מדיניות מרכזית ועל פי עקרונות וסטנדרטים משותפים לכל החילות. הצוות המליץ לסגן ר' אט"ל, על הקמת המלא"ם - המכון

ללימודי איכות מתקדמים בבה"ד 20 של חיל החימוש, בשל היתרון היחסי הקיים בתשתית ההדרכה ובתחומי האיכות, הבטיחות ובפיתוח מארזי הדרכה. המלא"ם שהוקם בבה"ד 20, הינו חולייה מרכזית במערך הכללי, ומהווה נדבך חשוב ביותר בהטמעת תרבות האיכות, הבטיחות ואיכות הסביבה באיגום תומכי הלחימה. ההכרזה הרשמית על פתיחת המלא"ם התקיימה בשבוע האיכות הלאומי, בראשות ר' אט"ל. החזון בהקמת המלא"ם, כפי שהוצג ע"י קחש"ר ואושר ע"י סגן ר' אט"ל, הינו **בנייה ומיסוד תשתית להדרכה ולהטמעת תחום האיכות, הבטיחות ואיכות הסביבה לאיגום תומכי הלחימה בפרט ולצה"ל בכלל**, תוך קיום מערכת מתחדשת על פי סטנדרטים המקובלים בעולם. המלא"ם יישא באחריות הכוללת להדרכת תחום האיכות, הבטיחות ואיכות הסביבה, תוך דגש על הכדאיות הכלכלית. מימוש אחריות זו יתבצע באמצעות שימוש במיקור חוץ (OUTSOURCING) ובמדריכים מהמערך הטכנולוגי לוגיסטי בקורסים המקצועיים בתחומים השונים (איכות, בטיחות ואיכות הסביבה), ובמתן הדרכות בקורסי היסוד והשלבים המקצועיים בכל חיל.

היתרונות בהפעלת גוף אחד:

- חיסכון והתייעלות במשאבים.
- יצירת התמחות ומוקד ידע בתחום הדרכת האיכות.
- מיסוד סרגל אחיד בתחום הדרכת האיכות, הבטיחות ואיכות הסביבה - דבר שלא היה קיים עד להקמת המלא"ם.
- ניהול ידע ומעקב שוטף אחר ההכשרות והמשתלמים.

ההתקשרות בתחום ההדרכה לאיכות באט"ל עם הגופים האזרחיים תבוצע אך ורק באמצעות המלא"ם. לכל קורס שיבוצע במלא"ם יוגדר תג מחיר עבור כל משתלם, תוך הוכחת יכולת תחרותית שיווקית, מול עלות ואיכות הקורסים הניתנים על ידי גורמים אזרחיים.

המלא"ם יפעל כחלק מבה"ד 20, עם הפנים ללקוחותיו במערך הטכנולוגי-לוגיסטי, במתן שירות איכותי ושיפור מתמיד.

חיל החימוש

אתר האינטרנט של חיל החימוש

חיל החימוש
לוחמים בחזית הטכנולוגיה

מערכת נשק וטכנולוגיה

הגנה ונושאים

לאור האסון

עתודה אקדמית

עתודה טכנולוגית

לקראת אס"א

אודות החיל

בימים אלו "רוקם עור וגידים" אתר האינטרנט של חיל החימוש. האתר מוקם באמצעות סביבת הפיתוח knowledge server שפותח בחברת "SCEPIA", אשר זכתה במכרז להקים יישומי web שונים לכלל יחידות צה"ל. סביבת הפיתוח knowledge server הינה סביבת פיתוח מתקדמת למערכות מידע מבוססת web והיא כוללת ממשק ניהול מתקדם המאפשר לבזר את ניהול תכני המערכת בין מספר רב של משתמשים כך שכל משתמש יכול להיות אחראי על נושא בתוכן המערכת בהתאם לתחום עיסוקו, כאשר ממשק המשתמש הוא גרפי וידידותי בלא צורך בידע קודם בשפות תכנות. האתר צפוי לעלות לאוויר

לקראת סוף השנה. שותפים להקמת האתר: ענף תיו"ן האחראי על הנושא הטכני וענף קד"ץ האחראי על איסוף התכנים לאתר (מבה"ר 20, יחט"ל ועוד יח' חימושיים). מטרת האתר היא לשווק את החיל למיועדים לגיוס (מלש"בים ועתודאים) ולשפר את תדמיתו בעיני הציבור בכלל ולפתח גאווה באנשי החימוש בפרט. בין התכנים שיפורסמו באתר ניתן למצוא: מידע אודות קורסים קדם צבאיים, מסלולי שירות, מידע על עתודה אקדמית וטכנולוגית, מידע כללי על החיל והעומדים בראשו, פינה לעמותת חיל החימוש, מידע על אירועים חיילים ועוד. הדגשים באתר יתנו דמותו של קובי אוז (איש חימוש בשירותו הצבאי).

מעורבות בקהילה

לתת
מכל
הלב

קו לחימוש

חיילות חיל החימוש בבה"ד 20 בפעילות "קו לחיים"

חיילי מפקדת קחש"ר בפעילות תרומה לקהילה בנתניה

חיילי מפקדת קצין החימוש הראשי השתתפו בארוע מיוחד שהתקיים בנתניה באוקטובר 2002. אנשי החימוש הפעילו ילדים ובוגרים הלוקים בפיגור שכלי בגנים, בבתי ספר ובמרכז העבודה והשיקום העירוני לאנשים בעלי צרכים מיוחדים. בין היתר עסקו החיילים ובני חסותם בגינון ובצביעה.

סמ"ר אפי דרעי, ע"רמ"ד נגדים במקחש"ר היה אחד החיילים שהשתתפו בפעילויות: "הרגשתי צורך להגיש להם עזרה, לשמח אותם עם חום ואהבה. רקדנו, צבענו, שרנו שירים, ובתור צנחן לשעבר, גם הסברתי להם על הצבא. כשאתה רואה אותם, הכל נכנס לפרפורציה".

נדיבות ותמיכה ברוחב לב

רס"ן אייל בן אליעזר

אחד, דבר שנמנע מהם לאור בעיותיהם האישיות. אין לי ספק כי פעילות זו מחזקת את הקשר שבין הצבא לקהילה והחשוב מכל, מגבירה את תחושת ההזדהות והשייכות של החריג עם הרגיל ומביאה לידי תחושת גאווה את משפחות התלמידים וחיילי הסדנה כאחד.

סדנת צריפין כחלק אינטגרלי מתוכנית העבודה השנתית לקחה על עצמה במסגרת הפעילות במעורבות בקהילה ובחברה את אימוץ ביה"ס שקמים בראשל"צ. בפעולה זו עסקה הסדנה ללא הפסקה ועם כל הנשמה גם בזמנים קשים כמו בעת מבצע "חומת מגן".

מדובר בביה"ס בו מתחנכים תלמידים הלוקים בקשיי למידה, מוגבלות מוטורית והפרעות בהתנהגות. התלמידים בקרו בסדנה באופן קבוע והועסקו בסדנה במטבח, באפסנאות, במחסן החלפים, במחלקת הרס"ר ובפקידות במפקדה. לכל משימה הוצמד לתלמידים חייל או איש קבע שלווה אותו במהלך הביקור. לאחר מספר שבועות חולקו לתלמידים מדים, במגמה להגשים את חלומם להיות חלק מחיילי הסדנה ולהרגיש כחיילים ולו ליום

משפחת החימוש

תחילת המבצע מסביב לשעון והיחסים בין כל המילואימניקים כל כך הדוקים, עד שמבחינתי כל אנשי הפלוגה הם המשפחה שלי, ולא רק הסגן שלי."

האחים בוכניק

אלי ועופר בוכניק, האחד מפקד פלוגה, השני סגנו. "הוא לא מעז לסרב לשום פקודה שלי כי אני אחיו הגדול", אומר המ"פ. כשעופר בוכניק, סגן מפקד פלוגה במילואים, מחפש את מפקד הפלוגה שלו - הוא יכול לנסות לאתר אותו גם בבית של ההורים. הסיבה: המ"פ הוא גם אחיו הגדול, אלי. מדובר במקרה יוצא דופן, שבו מפקד הפלוגה וסגנו הם אחים. הפלוגה שעליה מפקדים האחים בוכניק היא פלוגה קדמית של חיל החימוש, שעוסקת בתיקון טנקים ונגמ"שים, שנתקעו תוך כדי הלחימה. עד עכשיו חילצה הפלוגה עשרות כלים תקועים, כולל החלפת מנועים של טנקים, והכל קרוב לאזור הקרבות בגזרת רמאללה. האחים אלי (36) ועופר (33) מתגוררים שניהם בפרדס חנה, שם דואגים להם אלה לצד אלה נשותיהם, שלושת הילדים של אלי ושני הילדים של עופר, וכמובן ההורים ברכה וחלפי. אלי מספר, שהוא בחר באחיו כסגנו כבר לפני כמה שנים. "כשהסגן הקודם שלי סיים את תפקידו הצעתי לאחי, ששירת ביחידה אחרת בחימוש, להגיע לפלוגה שלי ולשרת תחתי. הוא הסכים מיד, וגם המפקדים הבכירים אישרו את השיבוץ".

"בגלל שהמפקד שלו הוא גם אחיו הגדול, הוא לא יכול לסרב לשום פקודה או הוראה שאני נותן. האמת היא, שכל הפלוגה עובדת מאז

דור ההמשך

בתמונה (מימין לשמאל) צבי לבנת, ירון לבנת, שלומי אורבך וצבי אורבך, בטקס חנוכת מרכז מורשת חיל החימוש.

בחיל החימוש משרת "דור המשך", בנים של וותיקי החיל שזכו לתהילה על פעלם, קצינים שאינם מביישים את אבותיהם. בנו של **תא"ל צבי אורבך**, שהיה ראש מנת"ק וזכה בפרס בטחון ישראל בשנת 1969 על פיתוח מרגמה מתנייעת 160 מ"מ - הוא **סא"ל שלומי אורבך** שבתפקידו כרע"ן טנקים ביחט"ל עסק בתכנון ופיתוח שיפורים לכוח הטנקים של צה"ל, ומיועד לתפקיד מפקד נס"א בשנה הבאה.

בנו של **אל"מ צבי לבנת** שזכה בפרס בטחון ישראל על פיתוח תותח מתקדם - הוא **סא"ל ירון לבנת** שזכה גם הוא בפרס בטחון ישראל על פיתוח מערכת בקרת אש מתקדמת לטנקי מרכבה, ועוסק כיום בפיתוח מרכבה 4. סא"ל ירון לבנת מיועד לתפקיד ראש רפ"ט בשנה הבאה.

מרכז המורשת בבה"ד 20 פתוח לקהל הרחב. כל יחידות חיל החימוש, ותיקי החיל, אנשי מילואים, משפחות ואורחים, מוזמנים לבקר ולהתרשם מהמורשת המפוארת של החיל.

לתיאום הביקור ניתן להתקשר למדור מורשת במקחש"ר:
טל. מטכ"לי 0304-7671
אזרחי 03-7377671
או לאחראי חדר מורשת בבה"ד 20:
טל. מטכ"לי 0303-1939
אזרחי 03-9571939
או בדוא"ל לדביר גולדשטיין

ובאמצעים. בהקשר זה, ראוי להזכיר את האחסנה היבשה (אחסנה באווירה מבוקרת תחת כיסויים) המשמשת ככמעט כל הימ"חים של צה"ל וכמעט לא דורשת פעילות אחזקה (מונעת) בפועל.

אגף המפקדים מציג את מפקדי חיל החימוש בתקופות השונות תוך ציון מאפיינים מיוחדים לתקופת שירותם. יחידות חיל החימוש, תופסות אף הן אגף נפרד, כל יחידה עם עיסוקה המיוחד וציוני דרך אופייניים לה. ■

(מרכז מורשת - המשך מעמ' 29)
החימוש אף נוטלים חלק בפעילות לחימה ממש, הם השיאים והמבחנים העליונים ליכולתו המבצעית של החיל.

ליד מעשי גבורה אלה, מובאים סיפורי השגרה שבאופן אמיתי, על ציר הזמן, מתארים את רב הפעילות של ה"חימושיניק". פיתוח שיטות אחזקה "חכמות" גם בתחום המניעה וגם בתחום השבר, אפשרו לחיל לחסוך עשרות אחוזים בכח אדם

נופש חינוכי לעידן

הביאה לדפוס סג"מ חמוטל גופמן,
קצינת חינוך יחש"מ שמשון.

נופש בני משפחות שכולות ב"גני דן" באשקלון. מרץ 2002.

בחודש מרץ 2002 ארגן חיל החינוך בסיוע יחש"מ מרכז, נופש למשפחות שכולות. הנופש התקיים במלון גני-דן באשקלון, במהלכו ביקרו המשפחות במרינה באשקלון, באתרי תיירות בעיר ונהנו ממופעים ואירועים במלון. במהלך הנופש נפרדו המשפחות מקצינת הנפגעים היוצאת, סא"ל ביאטריס גולן וקיבלו בברכה את מחליפתה רס"ן חגית בן-נון.

וכמובן לסיום אסור לשכוח את מ"פ המפקדה ציון וחיילי היחש"מ שעשו עבודת קודש והשקיעו עבודה רבה. את התוצאות ראינו במהלך כל שלושת הימים הנפלאים הללו... תודה. ■

הרמטכ"ל רא"ל שאול מופז, קחש"ר תא"ל זכריה חי ומפקד יחש"מ שמשון אל"מ עופר גולינסקי, בביקור במתקן הנופש באולגה.

בין התאריכים ה-28-30 אפריל 2002, התקיים נופש משפחות שכולות המסורתי של חיל החינוך, במתקן הנופש של אלי"ח בגבעת אולגה, השוכנת ליד הים, במטרה לשמר ולחזק את הקשר של החיל למשפחות השכולות.

בנופש השתתפו כמאה משפחות אשר בניהם ובנותיהם נפלו בעת מילוי תפקידם בחיל החינוך. את האחריות לארגון הנופש לקח על עצמו יחש"מ שמשון. כאשר הגענו לנופש ביום הראשון, החוויה רק החלה. משפחות, מבוגרים, צעירים וטף הגיעו למתקן והתמקמו בחדרים המרוהטים והמלאי

תשורות. בסביבות הצהריים

החל ה"אקשן" האמיתי שנמשך במהלך כל הנופש: הרצאות, פעילויות יצירה, תצוגת אופנה מרשימה, ריקודי התקופות השונות, ערב שירה בציבור, והרשימה עוד ארוכה. היה אפשר לחוש במהלך כל הנופש את האווירה המרגשת ואת החיוך שהופיע אצל כולם.

היום השני לנופש כלל אירוע מאוד מיוחד, בנוסף לפעילויות הנופש המגוונות, כיבדו אותנו בנוכחותם הרמטכ"ל רב אלוף שאול מופז וקצין החינוך הראשי תא"ל זכריה חי שבאו לביקור וגרמו להתרגשות בקרב המשפחות. ביום השלישי והאחרון נסעו כולם יחדיו לביקור בתחנת הכוח "אורות רבין" סמוך לחדרה, ונהנו מאד. לבסוף התפזרו שמחים ומרוצים לבתיהם. אפשר לסכם את הנופש במלותיו של משה קלדרון (אביו של חיים קלדרון ז"ל) מראשון לציון: **"כל שנה אנו חיים בצל השכול, חיל החינוך אפשר לנו לחוות שלושה ימים נפלאים ולזכור כי אנחנו מחויבים גם לחיידך..."**

רמ"ד נפגעים מקחש"ר רס"ן חגית, יחד עם פלוגת המפקדה של יחש"מ שמשון אשר הקימה והפעילה את הנופש.

קוראיון נוגזיון

הרהורים של קח"ש גדוד מילואים

רס"ן נעם וימן

בקח"ש גדוד מילואים אשר קיבל בימים אלה פטור משרות בטחון, ברצוני לשתף אתכם בהתלבטויות איתן מתמודדים קציני וחיילי מילואים. פעילותו של קח"ש גדוד מתחלקת לכמה נושאים, כמו אימונים, תעסוקה מבצעית, בניין הכוח החימושי המתאים. עיקר המאמצים מופנה אל תחום בניין הכוח החימושי לעתיד, הגרעין המקצועי והכשרת מפקדים זוטרים.

מהן הבעיות עימן אנו מתמודדים?

* לא כל אחד מתאים לכל משימה.

* ירידה במוטיבציה.

* חוסר אימון מספיק ובעקבות כך ירידה ביכולת המקצועית.

קח"ש מילואים צריך להכשיר את עצמו ולהדריך את הסובבים אותו כך שברגעי אמת יהיו בידיו הכלים להתמודד עם מערך מורכב של נושאים מקצועיים.

צריך להעלות את מודעות דרגי הפיקוד לחשיבות של מערך טכני יעיל, מקצועי ומאומן. אנשי מקצוע חייבים להפגש עם עמיתים, להחליף דעות, ללמוד ולעבוד באופן אינטנסיבי וממוקד על עדכונים, מידע חשוב, נושאים מקצועיים, פיתוחים ועוד.

אני תקווה כי שנת המקצועיות שנקבעה כיעד ע"י קח"ש, לא תפסח על מערך המילואים ובכך תעזור לצה"ל להצליח במשימות המורכבות.

ערב מורשת ביחש"מ הגליל והגולן

הביאה לדפוס - קצינת החינוך של היחש"מ

ב-18/3/02 נערך ערב מורשת לחיילי יחש"מ הגליל והגולן ערב המורשת הוקדש להנצחת ארבעת חללי חיל החימוש שנפלו באסון המסוקים שאירע לפני כחמש שנים. הערב נערך באולם ביחש"מ שמשון לשם הגיעו כ-400 חיילים, קצינים ואנשי קבע, וכמו כן הגיעו המשפחות של ארבעת החללים. במהלך הערב, הוצגו מצגות על החללים, בליווי סיפור חייו של החלל, קטעי קריאה ושרים.

בעבודת התחקיר שנעשתה על **שגיא ארזי ז"ל**, סיפרה אמו של שגיא כי לאחר מותו מצאה בין חפציו תמונה שלו עם ילדה מקריית שמונה ביום נטיעות, וידעה כי שגיא הבטיח לילדה שהוא ייתן לה עותק של התמונה, אך הוא לא הספיק לעשות זאת.

מ"פ סדנה בית הילל, **סרן משה מצליח**, איתר את הילדה, ואחד הרגעים המרגשים בערב היחש"מ היה, כאשר אמו של שגיא ז"ל עלתה אל הבמה והעניקה לילדה את התמונה ששגיא לא הספיק להעניק.

לקראת סיום, עלו נציגים ממשפחות החללים והביעו את תודתם והערכתם על הערב. הערב סוכם על ידי מפקד היחש"מ וכן ע"י מפקד חימוש פיקוד הצפון. היה זה אירוע מכובד ומרגש מאוד עבור המשפחות והחיילים.

שגיא ארזי ז"ל

הבטחה שהתקיימה מאוחר מדי

בתחילת שנה"ע 2002 הועבר גדוד חרב מפד"מ לפצ"ן והוכפף ישירות לחטיבת ברעם מעוצבת הגליל במשימות בטחון שוטף לאורך קו כחול.

הגדוד ביצע במהלך 2001 פעילות מבצעית אינטנסיבית בגזרת אזח"ע וקיבל ציון לשבח על פעילות זו.

עליית הגדוד לפצ"ן הינה סגירת מעגל, במסגרתה לפני 18 שנים היה הגדוד ת"פ חטיבת ברעם וכעת חזר אליה.

חיילי ומפקדי הגדוד שברובם בני העדה הדרוזית מרוצים מהשרות בצפון ולפי מיטב הבנתם הם כרגע מבצעים בפועל הגנה על הבית.

מאז הגעת הגדוד לפצ"ן היה שותף למס' אירועי ירי ופיגוע קטלני שהיה במצובה. באחד האירועים נורה RPG לעבר כתק"ל הגדוד שהיה במשימות אחזקת שבר להאמר ממוגן על גדר המערכת. ממח"ג הגדוד דן שהיה באירוע מצוין שהדבר מחשל אותו ואת חייליו ומגביר אצלו את תחושת "הלוחם הטכנולוגי" שנע יחד עם הלוחמים בחזית.

קליטת גדוד חרב בפצ"ן

רס"ן אלון שלמה - קח"ש חטיבת ברעם

